

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JULIUS 1.
VIII. évfolyam, 172. szám.

Szombat

Moscicky államfő szerint Danzig és a korridor Lengyelország számára az életet jelenti

Nem sok sikerrel bíznak a rövidesen megkezdődő angol-japán megbeszélések Halifax erélyesen cáfolta Anglia bekerítési szándékait — Mussolini és Hitler nemrég történti lítkos találkozójáról ír a Times

Moscicky lengyel államfő nagyobb szabású beszédében hangsúlyozta Lengyelország álláspontját a danzigi kérdéssel kapcsolatban és kifejtette, hogy az országnak Danzighoz, Gdyniához és a korridorhoz ragaszkodnia kell, mert ezek egyenlő értelműek a napfényvel és a levegővel, amelyek nélkül nincs élet. — Halifax lord viszont a brit külügyi társaság estélyén mondta nagyobb szabású beszédét, amelyben szembeszállt Berlin és Róma azon állításaival, hogy bekerítési szándékaik lennének. — A jövő héten megkezdődő brit-japán megbeszélések nem sok sikerrel bíznak. Legalább is ezen a véleményen vannak a japán politikai körök. Ennek igazolásaképpen tegnap hivatalosan is közölték, hogy a megbeszélések folyamata alatt még jobban megszigorítják a blokádot. A katonai tevékenység tovább folyik és Wencsau, Fucsau és Swatouban a japánok már teljesen berendezkedtek. — Petain marsall újabb megbeszélést folytatott Bonnet külügyminiszterrel és követelte, hogy a Berard-Jordana egyezményt szöveget tartásuk be, különben nem hajlandó követi helyét Burgosban elfoglalni. — A német és olasz sajtó élénken kommentálja az utóbbi napok eseményeit, u. m. Daladier, Winston Churchill, Eden beszédeit, a Göring-Valle megegyezést és a brit válaszcikket, a maga politikai szemzőge szerint állítva be a dolgokat.

Ezek az elmúlt nap jelentősebb eseményei, amelyekről a következőkben számolunk be:

TOKIÓ A TÁRGYALÁSOK ALATT IS FENNTARTJA A ZÁRLATOT

(LONDON.) Amint Tiencsinből jelentik, az ottani japán katonai hatóságok közölték a brit konzullal, hogy a zárlatot a tárgyalások alatt nemcsak, hogy fenntartják, de még szigorítani is fogják. Ebből a közlésből beavatottak azt vélik kiolvasni, hogy

Tokió maga sem reméli a jövő héten meginduló tárgyalások sikerét és így a birtokában lévő kényszerítődésekről lemondani még ideiglenesen sem hajlandó.

A Nisizini azt írja, hogy valószínű, hogy Anglia ki fogja szolgáltatni a négy kínai terroristát, de annál valószínűtlenebb, hogy lemondjon további Kínát megsegítő politikai akcióiról, már pedig enélkül Japán semmi eredményre sem lesz hajlandó.

Az Aschi Sinbum kínai, orosz és angol összejátszásnak nevezi a külsőmongóliai eseményeket, amelyeknek céljuk, hogy nyomást gyakoroljanak Japánra. Ez a tervük azonban — írja a lap

— nem fog sikerülni, mert az egy süllyt japán-mandzsutikuoi haderők alapos leckében faggják részesíteni továbbra is azokat a szovjet csapatokat, amelyek megkísérik a behatolást.

Ugyanakkor Sanghaiból jelentik, hogy a japán katonaság tovább folytatja tervszerű tevékenységét.

Weicsau és Fucsau környékét tegnap véres harcok után megtisztították a kínai haderőktől és egy brit kereskedelmi gőzöst, amely nem tett eleget a távozási felszólításnak, zár alá vettek, árukészletét lefoglalták és tengerészeit vesztégzárolták. A brit konzul erre vonatkozó tiltakozását visszautasították.

Tovább folyik a „pacifikálási” munka Svatouban is.

A japán katonaság megszállta az összes raktárhelységeket és a készletek nagy részét azon a címen, hogy azokat Csang-Kai-Sek csapatainak halmozták össze, lefoglalták. A svatoui középületekről eltávolították a kínai és brit zászlókat és azokat japán lobogókkal cserélték fel, ami az ott élő angolok között hallatlan izgalmat keltett.

Későbbi jelentések szerint Hiranuma miniszterelnök Tokióban fontos megbeszéléseket folytatott a hadügyi és tengerészetiügyi miniszterekkel, akik a

Moscicky lengyel köztársasági elnök beszéde

(VARSÓ.) Egész Lengyelország tegnap ünnepelte meg a „tengerek-napját”, amelyen több politikai beszéd hangzott el. Varsóban maga az államfő tartott nagyszabású szónoklatot, melyben többek között a következőket mondotta:

— Danzig és Gdynia jelentik számunkra a tengert és a hozzánk vezető folyosó az utat. Mindhárom értékes Lengyelországnak, mert egyenlő a napfényvel és a levegővel, amelyek nélkül nincs élet. Az egész ország egységes abban az elhatározásban, hogy ezt a három kincset megőrzi. Amikor újra elfoglaltuk a bennünket történelmi jogainknál fogva megillető helyet a nemzetek között, tettük ezt azzal a szilárd elhatározással, hogy a békének fogunk élni. Most is ezt akarjuk, de a világ fegyverkezni, és ezért mi is azt tesszük. Flottáinkat erősíteni fogjuk, hogy biztosíthassuk nemzetünk jövőjét és hivatásunkat azon a földrészén, amely a hazánk.

Moscickyn kívül Slatkovszky miniszterelnök, Kviatkowszky helyettes mi-

zárlat szigorítása mellett foglaltak állást. A japán esti lapok egyértelműen követelik a kormánytól, hogy

tartsa ki a végsőkig és ne engedjen eredeti követeléseiből, mert elérkezett az idő, amikor igazolnia kell Anglia előtt, hogy a Távolkeleten csak Japán és a japánbarát Kína illetékesek a helyzet tisztázására és az új rend felépítésére.

Ugyanakkor Londonból közlik, hogy Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén kijelentette, hogy a singaporei brit-francia megbeszélések teljes sikert értek el és így veszély esetén az angol-francia katonai együttműködés a Távolkeleten biztosítva van.

A tiencsini helyzetre vonatkozólag hangsúlyozta, hogy

újabb mondanivalója nincs, amíg a tokiói tárgyalások során az új állapotok ki nem alakulnak.

Viszont Párisból közlik, hogy a párisi sziámi követ erélyesen

cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Sziám a singaporei megbeszélések képviseltette volna magát és ott határainak és függetlenségének biztosítását kérte volna. Mindezek — mondotta — nem egyebek hangulateltelő kitalálásoknál, amelyeket bizonyos körök bizonyos célzattal terjesztenek.

niszterelnök, továbbá a tengerészeti miniszter is beszéltek és szavaik megegyeznek az államfőével. A lengyel sajtó hasábos cikkekben foglalkozik a nap jelentőségével. A Curier Poranny azt írja, hogy

a jelenlegi bonyodalom onnan származik, hogy a versaillesi békeszerződésen nem teljesítették az akkori lengyel megbízott követeléseit, holott Lengyelország nem akart mást, mint azokat a területeket, amelyek őt jogosan megillették.

A Gazetta Polska szerint Danzig lengyel volt, de az erőszakos módszerek segítségével elnémetesítették és ezért szó sem lehet arról, hogy a szabad város valamikor is visszakerüljön a Harmadik Birodalomhoz, mert ez ellen a lengyel nemzet utolsó emberéig harcolni fog.

KUNDER AZ ÉSZT ÁLLAMFÖNÉL

(TALLIN.) Az észtsországi köruton tartózkodó Kunder Antal kereskedelmiügyi minisztert az államfő Tallin

melletti villájában kihallgatáson fogadta, majd villásreggelin látta vendégül.

PETAİN MARSALL NEHÉZ KÜLDETÉSE

(PÁRIS.) Petain marsall burgosi francia követ tegnap újabb megbeszélést folytatott Bonnet külügyminiszterrel és előtte kijelentette, hogy csak abban az esetben tér vissza állomáshelyére, ha a francia kormány maradéktalanul teljesíti a Berard-Jordana egyezmény minden pontját.

UJABB HÁBORUS IJEDÉLEMÉRŐL IRNAK AZ OLASZ ÉS NÉMET LAPOK

(RÓMA.) Az olasz és a német sajtó Daladier beszédével foglalkozva megjegyzi, hogy

a francia miniszterelnök azzal, hogy újabb feszültségről beszélt, ismét megteremtette a háborus rémlátást Európában. Ezt a hangot sietve átvették Winston Churchill, a mindig szerepelni vágyó állandó miniszterjelölt és Eden volt külügyminiszter is, akik nagyon is megértették Daladier tervét, ami nem más, mint a háborus lelkiület által nyomást gyakorolni Moszkvára abból a célból, hogy a régóta vajudó brit-francia-orosz megegyezést végre nyelbeitni lehessen. Ezzel azonban — írja a Giornale d'Italia — nem sokat használt befel, mert a párisi tőzsdén a papírok, főleg a Nemzeti Bank és a Szezei-csatorna részvények hatalmas árvesztéseget szenvedtek.

AZ OLASZ-NÉMET LÉGÜGYI MEGEGYEZÉS

(BERLIN.) A sajtó hasábos cikkekben foglalkozik a Göring-Valle megbeszélésekről kiadott hivatalos jelentéssel és megjegyzi, hogy

a két állam vezetői tisztában vannak azzal, hogy ellenük a legveszélyesebb külpolitikai kísérlet, a bekerítés folyik. Viszont azt is tudják, hogy léghaderejük lényegesen erősebb, mint ellenfeleiké és ezt a fölényt nem csak akarják, de meg is fogják tudni tartani.

A BRIT VÁLASZJEGYZÉK

(BERLIN.) A félhivatalos Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz a flottaegyezmény felbontására vonatkozó brit jegyzékkel foglalkozva azt írja, hogy

annak átnyújtása két hónapi késés után egybe esik a moszkvai döntés pillanataival. Anglia itt is hű maradt elveihez, mert minden módjában álló eszközt összehalmozott, hogy Moszkvát végre kedvező elhatározásra bírja.

NEM CÉLUNK A BEKERÍTÉS - MONDOTTA HALIFAX KÜLÜGYMINISZTER

(LONDON.) A brit külügyi társaság vacsoráján Halifax lord külügyminiszter nagy beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Anglia mindig szembeszállt olyan kísérletekkel, amelyek mások függetlenségét veszélyeztették. Ha ez megismétlődne, akkor természetesen folytatjuk eddigi politikánkat. Ismétlem, nem célunk a bekerítés és ezért vissza kell utasítanunk

Németország és Itália részéről ezt a gyamustást. A világot a gazdasági kapcsolatok szoros összekötik. Ha ezeket a kapcsolatokat kihasználnák, akkor nem lenne szükség a fegyverkezésekre és ezeket az összegeket arra lehetne fordítani, hogy a békét megerősítsék és az ellentéteket elsimítsák.

(LONDON.) (Rador.) Halifax a nemzetközi külügyi intézet dinerjén mondott beszédében megemlékezett az Anglia által adott szavatossági egyezményekről és a kölcsönös védelmi szövetségről, majd reményét fejezte ki, hogy a még folyamatban levő tárgyalások is megfelelő eredménnyel zárulnak. Angliának készen kell állania a nemzetközi rend és jog védelmére. A brit nemzet példanélküli nemzetvédelmi előkészítései és eddig ennyire sohasem tapasztalt egységével szembe tud szállani adott esetben minden támadással. Anglia nem támad, de adott esetben teljes erővel védekezik és megátol minden erőszakos támadást. Nincsnek tengelyellenes bekerítő célzatai, mert békés együttműködést akarna Németországgal, Olaszországgal és az ő jóakarattól függ, hogy ez a szándék valóra is legyen váltható. Ezután a gazdasági életter gondolatát bírálta, hangsúlyozva, hogy békés tárgyalásokkal az ellentéteket ki lehetne küszöbölni. Csak ilyen módon lehet szó a gyarmatkérdésekről is. Végül nyomatékosan kifejtette az angol politika határozott irányelveit, amelyek a békét védelmezik, de semmiféle méltányos kivétel ut elöl nem zárkoznak el, amely a világfeszültségen enyhíthetne.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(BERLIN.) A hatóságok hivatalosan cáfolják a Danzig közeli megszállásról terjesztett híreket.

(LONDON.) Politikai körökben úgy tudják, hogy az Egyesült Államok közvetíteni akar a London, Páris és Moszkva, illetve a London-Tokió közötti tárgyalásoknál.

(HONGKONG.) Havas jelentés szerint Németország állítólag hadianyagot szállítana Kínának, de közvetítő kereskedelem útján.

(RÓMA.) A Giornale d'Italia tokiói értesülése szerint a japánok július 7-én, a kínai hadműveletek megkezdésének két éves évfordulóján szövetséges kormányt fognak proklamálni Kínában.

(LONDON.) A Times értesülése szerint Mussolini és Hitler a napokban a német-olasz határon találkoztak és nagyfontosságú megbeszélést folytattak egymással.

(BARCELONA.) Tegnap az olasz hajóraj újabb egységei érkeztek a kikötőbe.

(Antiochia.) Az alexandrettei szandzsákság visszacsatolására nagy előkészületek történtek. A francia csapatok fokozatosan megkezdtek a területek kiürítését.

(OTTAVA.) A kanadai kormány tiltakozott Tokióban a legutóbbi bombázás alkalmával elpusztult két kanadai állampolgár halála miatt. A tiltakozás a japán részről történő sajnálkozás ellenére is megtörtént.

(MOSZKVA.) A Havas szerint nagy jelentősége van annak a ténynek, hogy a szovjet nagy ősi hadgyakorlatok Leningrád környékén, a Balti-államok közelségében tartják meg.

(PÁRIS.) Hivatalos nyilatkozat közli, hogy Daladier legutóbbi beszédében nem új korosztályok behívásáról beszélt, csupán a rendelkezési állományban levő csapatok egy kisebb részének a behívásáról. Nagyobb behívásokról csak a világhelyzet további feszültsége esetén lehet szó.

(LONDON.) Chamberlain Hendersonnak válaszul kijelentette, hogy Anglia nem szándékszik lépéseket tenni Berlinben Göbbels legutóbbi angol-ellenes nyilatkozata miatt.

(MOSZKVA.) Jidanov képviselő a Pravda hasábjain cikket írt az angol-francia-orosz tárgyalások lehetőségéről hangsúlyozva, hogy a megégyezés csak a kölcsönös legteljesebb gondolata mellett lehetséges. Moszkva ilyen alapon hajlandó is az egyezményt megkötöni.

Öfelsége II. Károly király beszédei mondott az első hegyivadász ezred emlékünnepein

Ujabb nagyjelentőségű kormányintézkedések

(BUCURESTI.) (Rador.) Targu Neamtban tegnap fényes ünnepek között leplezték le az ugynevezett Dealul Golban (Üres dombon) a hegyivadászok szép emlékművét. Ez a hely volt az a hely, ahol az első hegyivadász zászlóalj hősei a Cosna-ciresoai emlékezetes harcokban olyan nagy áldozatokat hoztak Öfelsége II. Károly, akkoriban még trónörökös parancsnoksága alatt a házáért. Az ünnepeken megjelentek Öfelsége II. Károly király, Mihály nagy vajda és kíséretükben számos előkelőség. Istentisztelet után, amelyet nagy papi segédlettel végeztek, Öfelsége tartott magasröptű ünnepi beszédet, felidézve a hegyivadászok vitézségét és lendületes szavakkal utalva mindenkinek az ország emelése és védelme iránti kötelezettségeire. Az ünnepség mindvégig lelkes hangulatban folyt le és annak végeztével a jelenlévő falusi lakosság nagy ünneplésben részesítette az Uralkodót és a nagyvajdát.

TARGUNEAMTI ÜNNEPSÉGEK

A targuneamti ünnepekről még a következőket jelentik: Az ünnepeken Öfelsége kíséretében jelen voltak Calinescu miniszterelnök, Hosing ezredes, megyei prefektus és sok más előkelőség. Az egybegyűltek lelkes ünnepésbe részesítették a megérkező Uralkodót. Istentisztelet után Badescu tábornok mondott üdvözlő beszédet, amelyre Öfelsége válaszolt, nagy örömet fejezve ki az emlékmű leleplezése felett, amely az első vadászászlóalj hősiességét örökíti meg, amelynek vitéz tettei örökké felejthetetlenek maradnak. Öfelsége ezután a katonai kiállítás nagy jelentőségét hangsúlyozta és a targuneamti hősök példáját állította tanulsággul a jövő elé, megemlékezve arról, hogy ő maga is ennek a zászlóaljnak tisztje volt és a zászlóaljhoz a legszebb emlékek fűzik, hasonlóképpen a nagyvajdát is szép emlékek fűzik a zászlóaljhoz. Az Uralkodó beszédét az egybegyűltek kitörő ünnepléssel fogadták, majd díszszemle következett.

A KÜLFÖLDI SAJTÓ ROMÁNIÁRÓL

(VARSÓ.) (Rador.) A lengyel lapok nagy cikkekben emlékeznek meg Calinescu miniszterelnöknek a képviselőházban elmondott nagyszabású beszédéről. A cikkek ilyen címeket viselnek: „Románia határai érinthetetlenek”, „Románia nem retten vissza semmiféle áldozattól”, „Románia megvédte területét”, „Románia nagy erőfeszítései a nemzetvédelem terén”. A kimerítő szöveget legtöbb lapban Calinescu miniszterelnök fényképe illusztrálja.

(BERLIN.) (Rador.) Az Angriff című lap tegnap esti számában De Ley által írt cikket közöl, amelyben a bukaresti „Munka és Jókedy” kiállításán szerzett benyomásairól számol be. A cikk célja, hogy megvilágítsa a tengelyhatalmak szándékait, különösen Németországot, abban a tekintetben, hogy a Dél kelet-európai népekhez való közeledés gondolatát szolgálják a gazdasági, kulturális és történelmi szempontok tekintetében. Bevezetőül dr. Ley elmondja, hogy a bukaresti kiállítást Öfelsége II. Károly király kezdeményezésére szervezték meg és ez a kiállítás hasonló jellegű volt a szófiai és az athéni kiállításokhoz és világhírhatalmú esemény. A szerző ezután dicséri Ralea miniszterbuzgóságát, amelyet a román állam érdekében és társadalmi téren kifejt és ugyanakkor a „Munka és Jókedy” nemzetközi jellegű célkitűzéseinek eszméit is sikeresen szolgálja.

CALINESCU BESZÉDENEK VISSZHANGJA

(PÁRIS.) (Rador.) A francia és angol sajtó nagy cikkekben méltatja Calinescu legutóbbi nagyszabású beszédét, kiemelve annak a kisebbségekre vonatkozó részeit és hangsúlyozva a beszéd nagy jelentőségét. Ugyancsak

dezsónét rendezett számos előkelőség jelenlétében az ideérkezett Gusti professzor, kiállítás főbiztos tiszteletére. Párisból jelentik, hogy Tatarescu

IAMANDI MINISZTER

BESZÉDE

(BUCURESTI.) (Rador.) A szenátus ülésén Iamandi miniszter mondott a trónbeszéd választásáról vitája során nagy beszédet, elsősorban is mély hódolatát fejezve ki a kormány és a szenátus nevében Öfelsége iránt, aki megteremtette a nemzet szolidaritását és belső egységét. Azután elismeréssel emlékezett meg az új rendszer által elért szép és nagy eredményekről, amelyek az ország életében új útmat és teremtő lendületet vittek bele. Hangsúlyozta, hogy a multban egyetlen rendszer sem volt igazán és valószínűleg demokratikus. Most azonban az összes dolgozó rétegekből összeállított törvényhozás és az Öfelsége irányítása melletti felelős kormány az alkotmányosság szellemében intézi az ország ügyeit, teljes tudatában a román faj iránti kötelezettségeinek. A Nemzeti Ujjászületés Frontja mindenki bekapcsolódását lehetővé teszi az állami életbe és Románia ma történelmi értékű és jelentőségű határozott politikát folytat, amely az ország függetlenségének biztosítására, a nemzet érdekeinek védelmére, a belső egység igazi megteremtésére irányul. Iamandi beszéde a legteljesebb tetszést váltotta ki.

A PÁTRIÁRKA-VÁLASZTÁS

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap összeült a pátriárka-választó közgyűlés Nikodim moldovai metropolita-helyettes elnökletével. A patriárkát csak abszolút többséggel lehet megválasztani, majd ünnepélyes keretek között történik meg a beiktatás.

UJABB KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK

(BUCURESTI.) A külügyminisztériumtól a kisebbségi egyházi főhatóság-hoz leirat érkezett, amely a felekezeti tanítók államsegélyéről intézkedik és ezzel kapcsolatosan Vásárhelyi ref. püspököt táviratilag Bucurestibe is hívták. A ref. lelkészek kongrua-pótlékának folyósítása azonban még egyelőre nem történt meg.

Ezzel egyidőben jelentik, hogy a közoktatási minisztérium a nagysajói, szentmátéi, dicsőszentmártoni, reitgi, menyői és somkeréki ref. elemi iskolának megadta a nyilvánossági jogot.

A pénzügyminisztérium a napokban a legszigorúbb adóbehajtási utasításokat küldötte szét az alárendelt hatóságoknak. A rendelkezés alapján városunkban a kolozsvári és vidéki adófőnökök megbeszélést tartottak. Az utasítás kifejezetten elrendeli, hogy július hónapban tüzzenek ki árveréseket a hátraleékosok ellen és az árverést csak nagyobb összegű törlesztés mellett lehet elhalasztani.

A CFR. vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint július elsejétől kezdve 60 kilométerre terjedő vasúti utazások alkalmával a személyjegyekre csak 3—2—1 lejes repülőbélyegeket kell számítani, illetve ragasztani. Ugyanakkor megszigorítják július 1-től a fürdőhelyek utazási kedvezményét és a 25 százalékos mérséklést csak a fürdőhelyek környékére megállapított zónákra lehet igénybe venni.

— HUSZONNÉGY KOMMUNISTA VÁDLOTTAT ITÉLT EL A KOLOZSVÁRI KATONAI TÖRVÉNYSZÉK. Az 1931. novemberében Nagyváradon leplezett kommunista szervezkedés 24 vádlottja felett itélkezett most, sokszor elhalasztott tárgyalás után, a katonai törvényszék. A vádlottak közül tizenöt büntetése egyenként hat hónap és három ezer lej pénzbüntetés, négy fejenként kéthónapi fogház és három ezer lej pénzbírság, míg öt vádlottat büntetlenül hiányában felmentettek.

A török—román barátság és a balkáni szolidaritás

(BUCURESTI.) Grigore Gafencu román külügyminiszternek, mint a Balkán-egyezménybe tömörült államok bizottsági elnökének, Ankarában és Athénben történt látogatása a jelenlegi nemzetközi helyzetben jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a kérdések egész tömegét tisztázzák, leszögezzék az álláspontokat és hogy megerősítsék a Balkán-felzúgaton élő népek és államok elengedhetetlen és értékes szolidaritását. A látogatás — mint ismeretes — azután történt, hogy Gafencu tárgyalást folytatott le Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszterrel és így a látogatásnak a tökéletes lojalitás jellege volt és szükségessé vált a személyes érintkezés gyümölcsöző felvétele.

A látogatás a közös érdekek védelmének felismeréséből fakadt és a Balkán-szövetség a legutóbbi nemzetközi válságok idején a teljes semlegesség és az öntudatos méltóság politikáját folytatta. Az ideológiai összetűzések helyett, amelyek a nagyhatalmak körében ma heves szenvedélyességgel folynak, a Balkán-szövetség mindig a saját érdekeinek megfelelő irányvonalon maradt, anélkül, hogy kacérkodott volna a szembenálló felek bármelyikével is. Mint a népek közötti béke védelmezője, mint a nyugalom, a civilizáció és a békés fejlődés rendíthetetlen híve, a Balkán-szövetségbe tömörült államok, szolidáris tömböt alkotnak, jelentős erőt képviselnek, amely erőt a közös érdekek védelmére szolgálatba állítják.

Gafencu külügyminiszter ankarai látogatása megvalósította és megújította a kölcsönös tiszteleten alapuló barátságot és a török—román lelki kapcsolatban értékes elmélyülést eredményezett. A román állam és nép számára a török nemzet, amelyet baráti és szövetségi kapcsolat fűz össze, mindig a tisztelet tárgya volt, de különösen ma az, amikor ezeket az őszinte érzelmeket talán túlzott mértékben is kifejezésre juttatták a nemzetközi események fordulatai. Az az őszinte tisztelet és baráti érzés megnyilatkozása, amelyet a török nemzet tanusított Románia irányában, feljogosít az őszinte örömrre. Ma, amikor az ingatlanság és bizonytalanság hullámverései dúlnak, Romániát a békés török néppel való barátság szálai fűzik össze és ma, amikor a nemzetközi politikai látóhatár éppen elég borult, a török néppel való őszinte és érdektelen barátság jelentős mértékben emeli biztonságunk érzését és megerősíti azt a hitünket, hogy nekünk igazságos ügyünk van.

Gafencu külügyminiszter ankarai látogatása nemcsak a balkáni szolidaritást erősítette meg, hanem a török—román barátságot is, az érdek szálait kibővítette és olyan szerencsés szövetséget hozott létre, amelyet az általános béke szolgálatában állítanak, az összes érdekelt népek fejlődése javára.

— A NYÁRI ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYEK ÜGYE. A pénzügyminisztérium közlése szerint a tavalyi rendszer mellett az idén is kiadnak nyári italmérési engedélyeket a rendes illetékek és 960 lej bélyegilleték leróvása ellenében. Ha az italmérési engedélyt nem három hónapra, hanem valamivel többre veszik igénybe, úgy már két évnegyed italmérési illetékét kell leróni.

— A PÉKÜZEMEKBEN IS KÖTELEZŐ A NAPI 8 ÓRAI MUNKÁIDŐ. A Semmitőszék több hasonló jellegű ügyben végső fokon ítélkezve, kimondta, hogy a péküzletekben is kötelező a napi 8 órai munkaidő.

— Moszkva növeli tengerészeti haderejét. Moszkvából jelentik: Kuzmetov haditengerészeti népbiztos Oktjabrsky feketetengeri flottaparancsnok kíséretében legutóbb nagy flottagyakorlaton vett részt. Ez alkalommal kijelentette, hogy a Fekete tengeri hajóhad lét számát számos újabb egységgel fogják növelni.

A sárga veszedelem

A híres Monroe-elv: Amerika az amerikaiaké, akar most más formában érvényesülni: az Ázsia az ázsiaiaké vezető gondolattal. Legalább is a friss lendülettel feltörő Japán példája ezt bizonyítja. Nem hiába nevezték el a kistermetű, csodálatos teljesítőképességű sárga japánokat a Távolkelet „poroszainak”. A németekre jellemző lendülettel és szívós kitartással igyekeznek is mind nagyobb és mind félelmetesebb világhatalmi helyzetre szert tenni. A tiencsini és szvatoui események, illetve az egész hadüzenet nélküli japán-kinai háború azt bizonyítja, hogy a Távolkeleten nyilvánvalóan vezetésre pályázó Japán adott esetben nem tulságosan válogatós esz-közeiben. Helyesebben Tokió bizonyos ázsiai, tehát nyersebb és sorombább alakban alkalmazza az európai diplomáciai és haditénykedések módszereit.

Japánnak e tekintetben nincsenek különösebb gatlásai és a sárga faj egységesítésének gondolatával végzi a maga munkáját. Ázsia az ázsiaiaké! hangoztatják az utóbbi időben tülön-tul is a japán közirók. És ennek a gondolatnak ma már Kinában, Indiában és Ázsia más részeiben is mind több és több visszhangozó támad. Az a bizonyos, sokat emlegetett sárga veszedelem pedig, amely a fehér fajokkal szemben a sárga fajok leteljesebb szolidaritását hirdeti, mindinkább komoly és alapos mérlegelést igénylő valósággá kezd válni.

Amíg az európai népek és fajok a maguk kis pecsenyéküket sütögetik és a diplomácia boszorkánykonyháján fantasztikus enivalók készítésén mesterkednek, addig Tokió céltudatos és nyilegyenes politikával, dacos eréllyel törtet a maga nem is tulságosan leplezett céljai felé. Aztán ilyenkor látszik meg, hogy mennyire nagy baja a világnak az, hogy az európai nagyhatalmak és népek között szöges és áthidalhatatlannak látszó ellentétek vannak.

Mert — bár nem lehet elvitatni annak a ténynek sok valóságos igazságát, hogy az ázsiai népek joggal igénylik a maguk számára saját sorsuk irányítását az európai befolyásoktól mentesen — meg kell azonban állapítani azt is, hogy az európai kultúra és művelődés bizonyos keretek közötti tér foglalása az ázsiai népek számára mégis csak előnyt és hasznot jelentett. Ha a tökéletes igazság szempontjából nem is lehet helyeselni Anglia uralmát például India felett, vagy a kínai ugynevezett engedélyes területek elvének kiterjesztése sem volt teljesen jogos és igazságos, viszont kétségtelen az is, hogy Anglia India szellemi és anyagi emelkedéséért mindig rendkívül sokat tett és áldozott. Az is érdeme a brit kormányzásnak, hogy általában nem tulságosan avatkozik bele a benszülött népek lelki, vallási és kulturális életébe. A politikai tevékenységüket azonban annál inkább igyekszik korlátozni és a maga képeire alakítani. Ezzel viszont ősi mivoltukból mégis csak kiforgatta őket. Hiszen felesleges bizonyítani, hogy az európai és ázsiai ember életszemlélete, világlátása, belső és külső élete gyökeresen más és elkülönböző. Bizonyos fokig tehát természetszerű visszahatás az ázsiai népek részéről a függetlenségi törekvés és az európai befolyásoktól való mentesülni akarás.

Nem kell azonban ezt semmiesetre sem úgy értelmezni, hogy Japán különösen Kinával szemben követett erőszakos fellépését ugyanakkor helyeselni lehet, még kevésbé szabad ezt a megállapítást úgy tekinteni, mint Tokió állásfoglalásainak jogszerű igazolását. Hiszen az „Ázsia az ázsiaiaké” elvet lényegében Kína is magáévá teszi, de semmiesetre sem abban az alakban, ahogy azt a japán imperialista tényezők elképzelték, főleg pedig megvalósítani akarják. Az erőszakot szül — mondja a közmondás — és Kína természetszerűen védekezik az ellen, amit Tokió tüzzel-vassal akar vele szemben érvényesíteni. Mert az egység, a sárga faj egységének megteremtése még sem történelmi és er-

Sízezer főnyi tömeg részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Solymosán Magdát

(ARAD.) Csütörtökön délután óriási részvét mellett, 10 ezer főnyi gyászoló közönség jelenlétében helyezték örök nyugalomra a Budapesten tragikus fiatalossággal elhunyt Solymosán Magdát, az erdélyi magyar színjátszás büszkeségét az ugynevezett felső-temetőben. A hatalmas nehéz érckoporsó, amelyet 8 aranyozott angyal ékesített, csütörtökön reggel érkezett meg rengeteg virág kíséretében Budapestről és a gyászko-csi többek között magával hozta a magyarországi Színházi Egyesület korszoruját is. A koporsót gyönyörűen fel díszített ravatalon helyezték el, amelyhez egész napon át a megindult szívű résztvevő közönség száza látogattak el végső búcsút venni az élete virágjában elpusztult kitünő primadonnától.

A gyászszertartást három lelkész végezte a róm. kath. egyház szertartása szerint. Majd a koporsót beszentelés után nyolc színész vette a vállára és vitte a gyászokcsihoz. A sírnál a pap bucsuszavai után dr. Kádár Imre, a kolozsvári magyar színtársulat igazgatója vett megindult lélekkel örök búcsút Solymosán Magdától. Könnybeborított szemekkel mondotta: „Nem búcsúni jöttünk Solymosán Magdától, hanem dicsérni őt, tehetségét, művészetét, kötelességteljesítő lelkületét.” Aztán Kovács György és Tompa Sándor búcsuz-

tatták megható szavakkal a jó kollégát és kitünő művésznőt. A rengeteg virág és koszoru között ott volt egy hatalmas rózsacsokor sárga lilomokkal, amelyet sirba tettek koporsója tetejére, dr. Printz Endrének, a művésznő vőlegényének fájdalmas utolsó búcsujaként. A szebbnél-szebb koszorúk között ott volt még egy hatalmas szivalaku koszoru, amely margaretaból, pipacsból, buzavirágból és árvalányhajból készült, a művésznő keresztleányának, továbbá a magyar színtársulat tagjainak, a színpártoló egyesületnek, a magyarországi színészeknek és tisztelőik, barátok seregének rengeteg búcsúmegemlékezése. A csütörtöki temetés napján a jelenleg Nagyváradon tartózkodó kolozsvári magyar színtársulat a gyász jelölül nem tartott előadást. Az egész temetési szertartás alatt egyébként mindenkin mély meghatottság vett erőt és szem nem maradt szárazon a szép szöke primadonnának végső búcsuztatása kor.

Pénteken reggel a halott emlékeztére és lelki üdvéért gyászmisét tartottak, amelyen ugyancsak rengetegen je lentek meg a tragikusan elpusztult fiatal művésznőnek mélyenszűjtött családjá, tisztelői, pályatársai és ismerősei közül.

CAPITOL MOZGÓ ♦ AZ AMERIKAI VIGJÁTÉKOK REMEKE!

A FRANCIA SZOBALÁNY

ellenállhatatlan humoru, szellemes vigjáték, főszerepekben:

OLYMPIA BRADNA és RAY MILLAND

Müoron kívül hangos hirdó.

Reuter jelenti:

(WASHINGTON.) A Fehér Ház előtt annak híre, hogy Roosevelt elnök megszakítva nyaralását visszatért, heves tüntetés zajlott le a munkanélküliek érdekében.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil-olasz kereskedelmi tárgyalások kedvezően haladnak előre.

(VENEZIA.) Julius 1. és 2-án rendezik meg a már világhírűvé vált motorcsolnak versenyt.

(RIGA.) A balti vitorlás versenyt az idén az olasz Vega III. yacht nyerte meg 2 első és 2 második helyet biztosítva magának.

(OSAKA.) Az Itália által megrendezett faszista kiállításnak óriási sikere volt. A kiállítás anyagát most Mandzsutikuo fővárosába, Hsinkingbe viszik át.

(BELGRÁD.) Frank dr. nemzetiszocialista belügyminiszter bulgáriai látogatása után tegnap magánvendégként a jugoszláv fővárosba érkezett, ahol Cincár Markovics külügyminiszter adott tiszteletére díszvacsorát.

(BISERTA.) A városban tegnap heves arab tüntetés zajlott le a francia kormányzó ellen. A tüntetés az alexandrettelyesen fogadták.

Megválasztotta vezetőségét a magántisztviselői szervezet kereskedelmi alosztálya

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy nemrégiben megalakult a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szervezetének keretében a kereskedelmi alosztály, amely a maga hatáskörében intézi szakmai ügyeit. Tegnap megtörtént az alosztály vezetőségének megválasztása is, melyet Kandel Ignác

szakos, nyers és kiméletlen, mondjuk így terrorisztikus eszközökkel.

A fehér fajnak és Európa népeinek éppen ezért volna is lehetőségük és kellene is komolyabban mérlegelniük ezt az egész helyzetet, amelyben a jog, az igazság, az emberiség szempontjai mindkét oldalon és minden vonalon megtalálhatók, de annyira összekuszált formában, hogy a legméllyebb bölcsés-

ségre és a legtisztább emberlátásra volna szükség, hogy valamiképpen kimenekülhessenek abból az egyre fenyegetőbbben eléjük meredő kátyúból, amelybe a fehér faj nemcsak a „sárga veszedelem” elve miatt, de saját végzetesen rövidlátó politikája és önzése miatt is került. Sőt talán inkább a maga végzetesen rövidlátó, ésszerű és politikájá miatt. (w.)

les Olivia, Metiu Erna, Muresan Gizella (Sora-áruház), Adler Menyhért (Gólya-áruház), Fiedler Zoltán (Heller és Molnár-cég), Bene Sándor (Farkas Ignác-cég), Márton Antal (bőrös, Burghardt Zoltán (vasas), Schwartz Márton (üveges), Mihaiestean Nicolae és Kelemen Kálmán (könyv- és papír), Budai Árpád (férfi divat), Tapanaru Dumitru, Margaresanu Ioan és Reichter András (fűszer és élelmiszer), Russu Iózsef (festékes), Lebovits Sándor és Balosu Nicolae (rövidáru), Krausz József (cipő), Grünfeld Ilona (pénztárosnő).

A vezetőség megválasztása után elhatározták, hogy részletes munkaprogramot dolgoznak ki és annak alapján folytatják a tevékenységet. Kimondták egyben, hogy külön bizottságot jelölnek ki, amely a hatóságokkal karöltve, állandóan ellenőrizni fogja a záróra rendelet betartását. A kihágásokról jegyzőkönyvet vesznek fel és átadják a munkabírósnak. Szigoruan ellenőrizni fogják az alkalmazottak nyári szabadságidejének betartását is.

A magánalkalmazotti szervezet kulturális bizottsága is most tartotta ülését dr. Görög Ferenc elnökletével. A bizottság elhatározta, hogy a magánalkalmazottak kulturális színvonalának emelésére ősszel előadássorozatot indítanak meg. Minden héten felváltva magyar és román nyelven tartanak előadást, amelyeket a tagok ingyen látogathatnak.

Közigazgatási allgázgatóvá nevezték ki dr. Stoica Ioan Kolozsvármegye prefektusi vezértitkárt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány kiráivi helytartójának előterjesztésére a belügyminisztérium dr. Stoica Ioant, a kolozsvármegyei prefektúra főjegyzőjét közigazgatási allgázgatóvá nevezte ki. Dr. Stoica Ioan egyik legkiválóbban képzett közigazgatási főtisztviselője a vármegyei prefektúrának és igazgatója a Cuvántul Notarului (A jegyző szava) című közigazgatási szaklapnak. A széles körben nagy népszerűségnek és őszinte tiszteletnek örvendő vármegyei főjegyző az 1919. év óta áll a közigazgatási szolgálatban és értékes munkásságával megérdemelt előléptetése osztatlan örömet keltett a nagyszámu tisztelői és barátai körében, akik előléptetése alkalmából tömegesen keresték fel dr. Stoica Ioant szereznek kíváncsággal.

Felmentette a katonai törvényszék az alopatlanul megvádolt pincért

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A mult év november 9-én feljelentés érkezett a nagy károlyi rendőrséghez, amely azzal vádolta meg Csókás János nagykarolyi illetőségű pincért, hogy egy vita során, amelyet a Meck-féle vendéglőben Péter István lakossal folytatott, olyan kijelentéseket használt, amelyek állítólag az ország területi biztonságára vonatkoztak. A feljelentés alapján megindult az eljárás a pincér ellen, aki tagadta a terhére rótt büncselekményt, de tagadása ellenére is a katonai törvényszék elé került, amely tegnap tartott tárgyalást az ügyben. Kihallgatása után a szintén a vendéglőben tartózkodó csendőrormestert kérdezte ki a bíróság, aki csodálkozásának adott kifejezést a vád fölött és kijelentette, hogy bár a vita első percétől kezdve az utolsó pillanattáig jelen volt, nem hallotta az állítólagos kijelentést. A kedvező tanuallomás után Ilariu Popescu ügyvéd-kapitány a vád tarthatatlanságát bizonyította be és felmentést kért. A bíróság rövid tárgyalás után helyet is adott a kérésnek és felmentette az alopatlanul meghurcolt pincért.

Holland kiküldött Kolozsváron. Dr. Faber, a szabadelvű keresztény ifjuság svájci találkozájának egyik holland szervezője tegnap meglátogatta a kolozsvári unitáriusokat, majd az erdélyi unitárius egyházakat látogatja sorra.

AZ ÓDONKASTÉLY REJTÉLYE

IRTA: E. FRIEND

(37.)

Feküdt a földön, ahogy a durva ököl az imént leütötte. És a szégyenítő ütés mintha egyenesen talán az agyát érte volna. Mintha az ütés megszakított volna benne valami gonosz folyamatot, a zavarodó, kusza agysejtek közé vágódott volna a kegyetlen ökölcsapás, mint az operáló orvos kése, hüvös-kegyetlenül hasít a sebbe...

Valami nagy világosság jőzönitotta a szemét, amint egyre nézte az előtte álló ember hátát... És tudatára ébredt most annak, mit cselekedett...

Felkelt, lassudan... A nagy fájdalom, mint valami jeges kéz, úgy markolt hirtelenül a szívébe.

Most Lew megfordult, szembenézett az asszonnyal és hangtalanul nevetett.

— Mit őriz itt letakarva, ezt az ágyat?... Mintha tán valami kisgyerek volna benne... Hiszen üres!

Alice csendesen odalépett és nézte ő is az ágyat. Most látta először, hogy nincs benne a gyermeke...

III.

Alice halálössapadtsága arcában tiszta és ijesztő józansággal villantak a szemek. Mintha ez a váratlan megaláztatás, ami Lew súlyos öklével érte, ez a fájdalom, röpke kábulat kegyetlen hirtelenséggel, — hacsak rövid időre is, — kiséperte volna agyából a zürzavaros gondolatokat, a látomásokat, a tébolyt... Ott állt, magasan kiegyenesedve és nézte ezt az embert, akinek rikácsoló hangja most jutott csak a fülébe. Mit is mondott ez az ember?

— Mit őrizi ugy itt ezt az ágyat? Ezt az üres ágyat?

Igen, ezt mondja ez az ocsmány, visszataszító alak és Alice káprázó iszonyattal látja, hogy igazat mond.

A gyermek... Hol van az ő gyermeke?

És a kiméletlen igazság, mint súlyos pörölycsapás, úgy hull most reá. Végtelen, iszonyu, emberfeletti fájdalom markolja össze a szívet... Egy pillanatot tört része alatt keresztülsuhannak révülő agyán az elmúlt hétnek örült, szegényes emlékei...

Hogyan is történt?... hiszen ő... borzalmas... Fölbérelte ezt az embert, hogy megölje a gyermeket...

És az a gyermek...

(Folytatása következik.)

Lehet kérni a járdaépítést a város vezetőségétől

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetősége, mint annakidején megirtuk, új járdaépítési szabályrendeletet dolgozott ki, amelyet a királyi helytartóság is jóváhagyott. Az új szabályrendelet már hónapok óta életben van, de gyakorlati alkalmazására azonban még nem került sor, mert a lakosság részéről még nem igényelték járdaépítést. Az ember azt hinné, azért nincs jelent kezű, mert a városban rendezettek a gyalogjárók és a lakosság ezért nem is tart igényt a szabályzatban lefektetett jogaira. A szabályzat előírja, hogy a lakosságnak 50—70 százalékban hozzá kell járulnia a járdaépítés költségeihez. Ezért nem akadt igénylő eddig.

A város műszaki osztályát is kellemtelenül érinti, hogy a járdaépítésre felvetett egymillió lejes tételt nem tudja kihasználni, ezért javasolta a polgármesternek, adjon ki felhívást a lakossághoz, hogy ahol rendezetlen a gyalogjáró, kérjék annak rendbehozatalát a szabályrendeletben előírt feltételek szerint. A járdaépítés költségeit, legyen az gránitkockákkal, vagy aszfalttal, háromévi amortizáció mellett kéri a város vezetősége. A járdaépítésre vonatkozó felhívás még e héten megjelenik.

TESTEDZÉS

Összeállították a Kolozsváron szereplő temesvári válogatottat

(TEMESVÁR.) A vasárnapi Kolozsvár—Temesvár városközi mérkőzésre a tegnap megtartott próbameccs után a következő csapatot jelölte ki dr. Roman, a temesvári labdarugóalkerület elnöke.

Pavlovics (Leitersdorfer) — Röck, Regdom (Kohl) — Wetzler III., Kotormány, Nagy (Hoffmann) — Bindea, Thierjung,

Klimek, Marksteiner, Dobay, (Ciólac, Bajusz).

A csapatot temesvári sportkörökben sikerült tartják és természetesen remélik, hogy az együttes Kolozsváron sikerrel fog szerepelni. A temesváriak egyébként szombaton a déli gyorsul utaznak Kolozsvárra Pojár edző vezetésével.

Félszázezer ember örjögő tombolása közben ütötte ki olasz ellenfelét a néger Joe Louis

(NEWYORK.) Mint röviden jelentettük, tegnap hajnalban, a Jankee-stadionban, ötvenezer néző előtt Joe Louis néger ökölvívóbajnok kiütéses győzelmet aratott az olasz Tonny Galento felett.

A nagy mérkőzést az egész világon óriási érdeklődés kísérte. A közönség soraiban megjelent Newyork kormányzója és polgármestere is. De hatalmas tömegekben vonult fel Newyork néger negyedének, Harlemnek népe is, hogy győzelemre biztassa honfitársát. A mérkőzés előtt óriási fogadásokat kötöttek s általában Joe Louis győzelmét jósolták.

Az első menet elején Tonny Galento határozottan támadott, de a néger hamar átvette a támadó szerepet s az olasz vé-

dekezésre szorult. Az első menet végén Louis szörnyű állkapocsütést vitt be Galentónak, aki földre rogyott, majd alig tudott feltápáskodni. A második menetben Galento többször elterült a földön Louis rettenetes ütése nyomán, de csodálatos szívóssággal ismételten talpra állt és felvette a harcot. A harmadik menetben a néger iszonyatos balkezese újra földre vitte az olaszt, aki ekkor már erősen vérzett. A következő menet meghozta a döntést, Louis villámgyors horogütéssel leterítette ellenfelét, akit a bíró kiszámolt és a hatalmas nézősereg örjögő tombolása közben a négyert jelentette ki győztesnek.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZILÁRDAN ÁLL
A SZENŐVÖZŐ!

Szemüvegeket orvosi előírás szerinti készítenk.

Speciális acélárak raktáron!
Prima a l p a c c a evőeszközök leltűnő olcsó áron.

Kun Mátvás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Bíróküldés a Román Kupa és minősítő mérkőzésekre. Bukarestből jelentik: A román bíróbizottság a vasárnap Román Kupa és minősítő mérkőzésekre a következő játékezőket küldte ki: Román Kupa: Sportul Studentesc—AMTE: Ceau-reanu; Venus—Rapid: Kroner Emil. Minősítők: Unirea Tricolor—Gloria CFR: Stanciu; TMAC—Muresul: Kroner Pily.

Tizenhárom csapat játszik ősszel a magyar nemzeti bajnokságot. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokságból három csapat esik ki: a Bocskai, Zugló és a Salgótarján. Helyükbe két csapat kerül fel a ligabajnokságból: A Törekvés és a Haladás. Így a bajnokságot őszől kezdve tizenhárom csapat küzd.

Anglia—Délafrika 3:0 (2:0). Fokvárosból jelentik: Az angol amatőr labdarugóválogatott iskolajátékkal győzött a délafrikai legénység felett.

Középes eredmények Budapest uszóbajnokságain. Budapestről jelentik: A Nemzeti Sportuszodában tegnap bonyolították le Budapest uszóbajnokságainak négy számát. Az eredmények közepesek: 100 m. gyors: 1. Eleméri 1 p 01.6 mp, 2. Zólyomi 1 p 1.6 mp. 200 m. mell: 1. Angyal 2 p 48.2 mp. 2. Fábán 2 p 51.3 mp, 100 m. hát: 1. Galambos 1 p 12.4 mp, 2. dr. Lengyel 1 p 14.6 mp, 400 m: 1. Tátosi 5 p 24 mp, 2. Végházi 5 p 26.2 mp.

Délmagyarországi kerület atlétikai bajnokságot Péter és Pál napján Szegeden bonyolították le. A legkiválóbb eredményt a szegedi Péter érte el, aki diszkoszvetésben 46.85 cm-es kerületi csúcsot dobott.

Egymillió lej értékkel nyomtalanul eltűnt a kereskedő felesége

(PLOESTI.) Ion I. Peticu, a közeli Comarnic községben lakó kereskedő bejelentette az ügyészre, hogy Reveica nevű 40 éves felesége, akivel 20 éve él együtt, megszökött hazulról, ismeretlen helyre távozott és magával vitte a kereskedő 450.000 lej készpénzét, 250.000 lejről szóló takaréknévtári betétkönyvecskéjét és több más értéket, összesen közel egymillió lejt. A kereskedő felesége akkor tűnt el hazulról és vitte magával az egymillió lej értékűt, amikor Peticu Erdélyben

Ujabb magyar győzelmek a wimbledoni nemzetközi teniszerenyen. Londonból jelentik: A wimbledoni bajnoki teniszerenyek harmadik napján a Gábor—Szigeti magyar kettős 6:4, 6:4, 6:1 arányban győzött a Maneff—Fischer svájci páros ellen. A Mitics—Puncsecs jugoszláv pár 6:1, 6:2, 6:3 arányban verte a Beets—Mullacken angol kettőt. Férfi egyesben: Gábor magyar 7:5, 9:7, 5:7, 6:2 arányban izgalmas küzdelemben győzedelmeskedett az uzejlandi Dunn felett. Női egyesben Somogyi Klári magyar bajnoknő 6:2, 6:4 arányban biztosan verte York angol versenyzőnőt.

Russu dr. vezeti a Kolozsvár—Temesvár válogatott mérkőzést. A kolozsvári labdarugóalkerület bíró-bizottsága dr. Russu Gabriel szövetségi bíró jelölte ki a vasárnapi Kolozsvár—Temesvár válogatott mérkőzés levezetésére.

Kuthaestéti Sipo bukaresti szerződése. Bukarestből jelentik: Hirt adtunk arról, hogy a bukaresti Rapid leszerződött labdarugócsapatához Sipost, a jugoszláv válogatott magyarszármazású csatárát. Már úgy volt, hogy Sipo csomagol és Bukarestbe utazik, amikor közbelépett Sipo egyesülete, a Gradjansky, amely meggyőztette a játékos elutazását. Közölte, hogy semmi áron nem engedi el a legkiválóbb játékosát, mivel szerződése még Belgrádhöz köti.

volt a legutóbbi napokban üzleti kör-
uton.

A kereskedőnek az a gyanuja, hogy az asszonynak titokban kedvese lehetett

és ennek rábeszélésére fosztotta ki a hűtlen feleség a lakást és szeretőjével együtt szökött meg.

Az ügyesség a kereskedő feljelentése alapján bevezette a nyomozást a hűtlen asszony eddig még ismeretlen tartózkodási helyének megállapítására és kézrekerítésének érdekében.

Jurisztika

() A Haggibbor turista szakosztálya camionnal és autóbusszal kirándulást rendez a Jád-völgyébe és Biharfüredre július hó 2-án reggel fél 4 órai indulással a posta háttárgóján. Jelentkezni pénteken este bezárólag, minden este 5 és 8 óra között kizárólag a Haggibbor titkárságánál (Savoy kávéház felett a Haggibbor helyiségében.)

() A kolozsvári Kolping Legényegylet turista szakosztálya 1939. július 2-án (vasárnap) autós kirándulást rendez a kolozsi sósfürdőre. Egyben pedig felhívjuk a nagy érdemű közönség figyelmét a következő vasárnap (július 9-én) Nagyvárad, Félix- és Püspök-fürdőkre rendezendő autós kirándulásunkra. Jelentkezni a Minerva könyvkereskedésben és a Kolping Legényegyletben, Baron L. Pop-uca 3. szám. A vezetőség.

Rádió

SZOMBAT, július 1.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés 13,05: Lemezek. 14: Hírek. 15,10: Időszerű anyag. 19,32: Román zene. 20,10: Zongora hangverseny. 21: Rádiózenekar. Bobescu zeneművek, vezényel a szerző. 22,15: Hang lemezek. Táncczene. 23: Hírek. 23,15: Táncczene.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, étrénd. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Szalonzene. 13,40: Hírek. 14,30: Lemezek. 15,30: Hírek. 17,15: Mesék. 18,10: Magyar nóták. 18,30: Előadás. 19: Zenekar. 20,15: Hírek. 20,25: Előadás. 20,45: Gordon kazene. 21,10: Tarka est. 22,40: Hírek. 23: Táncclemezek. 24: Cigányzene. 1,05: Hírek.

Repülőmodell-versenyek városunkban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Román Királyi Légiszoövetség kerületi központja a CFR Repülőszövetséggel együttműködésben július 9-én kerületi repülőmodell-versenyt rendez a szamosfalvi polgári légikikötőben. Az ünnepek védnökségét dr. Coriolan Tataru Szamostartomány királyi helytartója vállalta. Az előkészítő-bizottság elnöke Nicolae Manolescu repülőparancsnok, alelnökei Manole Enescu ezredes, kolozsmegyei prefektus és dr. Sebastian Bornemisa kolozsvári polgármester, tagjai Gh. Ispravnicu Virgil Pop és Jon Barsu mérnökök CFR felügyelők, végül V. Sibianu felügyelő, a kolozsvári vasútállomás főnöke. A zsűri elnöke N. N. Codreanu mérnök, tagjai D. Josipescu, a polgári repülőter parancsnoka, Remus Cioflec nagykereskedő, Maior Dionisie professzor, a samostartományi Országör-szervezet parancsnoka, Jonel Precup professzor, az Országör-szervezet kolozsvári csoportjának parancsnoka és Jon Popovici mérnök, professzor, az egyetemi katonai előkészítő központ parancsnoka. A sportbizottság tagjai: elnök Alexandru Cornescu repülőparancsnok, alelnöke Radu Nicodim és Miron Vlad repülőparancsnokok, tagjai: N. Mateianu repülőkapitány, T. Cornesanu, N. Cendea és Gh. David. A szervezőbizottság elnöke dr. Dorofteiu T. Sulariu mérnök, tagjai dr. Ioan Avram, Alexandru Domsa mérnök, Morariu Vasile, Péterfi István és Ritus Marinca. Az ünnepek programja a következő: Reggel 7 órakor a versenyzők érkezése, 7,30: a modellek ellenőrzése; 8: a hatóságok fogadása és felvonulás; 8,30: verseny; 12: szünet. 13 órakor a verseny folytatása, 19-kor a díjak kiosztása.

— Jelentősen befolyásolták a termést az utóbbi napok viharai. Bucurestiből jelenti a Rador: Az utóbbi napok esőzései, viharai és jégesői a terméshelyzetet jelentősen befolyásolták. A jég sok helyi jellegű kárt okozott. A nagy esőzések okozta áradások pedig számos helyen a termés jelentős részét elpusztították. A hőség is sok helyen meggyorsította a betakarítási munkálatok szükségességét és az őszi munkálatok megkezdését. Ahol a viharos idő nem okozott nagy károkat, ott általában igen jó termés várható, úgy a gabonában, mint a zöldségfélében és a különféle gyümölcsökben is.

A munkásság jogi képviselőinek megállapítása szerint:

Törvénytelenek és érvénytelenek a Banca Populara N. Jorga szövetkezeti bank vezetőinek összes intézkedései

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Banca Populara N. Jorga szövetkezeti munkásbank perlatinájával kapcsolatosan legutóbbi számunkban ismertettük a munkásság jogi képviselőinek pergátó kifogásait, amelyek alapján a kolozsvári városi járásbíró elutasította dr. Fersigan Romulus ügyvédnek a Dermata-gyár 6 munkása ellen indított keresetét és a perköltségek viselésében is elmarasztalta a felperest. Az alábbiakban folytatjuk a munkásság jogi képviselőinek érdemi védekezése többi indokait, amelyeket dr. Lucian Sándor ügyvéd állított össze nagy jogi felkészültséggel.

UJABB TÖRVÉNYTELENSÉGEK, SZABÁLYTALANSÁGOK

A perirat szerint a szövetkezeti munkásbank igazgatóságának április 25-én megtartott üléséről felvett 7. számú jegyzőkönyve nélkülözi a törvényesség jellegét és éles ellentétben áll a szövetkezeti szabályokkal. Az igazgatóságnak mindössze két tagja — mert a másik két tagja nem birt igazgatósági tagsági jelleggel — látta el az igazgatótanács hatáskörét és olyan jogokat vindikált magának és gyakorolt is, amelyeket a szövetkezet szabályai kifejezetten az igazgatótanács részére tartottak fenn. A két igazgatósági tag egyszerűen kizárta az igazgatósági tagok sorából Chelemen mérnököt és Stupileanu igazgatósági tagokat, azzal az indokolással, hogy nem vettek részt az üléseken és egyszerűen Lazar és Muresanu részvényeseket ruházta fel az igazgatósági tagsággal. Négyhónapi működés után hajította végre az alapszabályok 36. szakaszát és sorsolta ki Isidor Popovici, Luca Biris és Pap Alexandru igazgatósági tagok helyébe Dumitrescu Ioant, Darida Mihailt és Pop Emilt. A törvény viszont kategorikusan előírja, hogy a sorsolás útján kiesett igazgatósági tagok a rendes évi közgyűlésig továbbra is tevékenykednek és

csak a közgyűlés illetékes a sorsolás útján kiesett igazgatósági tagok helyébe másokat választani.

Ezeknek a tagoknak az igazgatóságba való kooptálása és tényleges működésének megkezdése tehát törvénytelen volt. Az alapító igazgatóságnak mindössze két tagja volt tehát, következésképpen ennek az igazgatóságnak összes intézkedései törvénytelenek és érvénytelenek. Teljesen szokatlan és példa nélkül való a szövetkezetek és kereskedelmi társaságok életében, hogy alárendelt szerv, tehát az igazgatóság saját kénye és tetszése szerint változtassa a felsőbb szerv, az igazgatótanács tagjait. Az igazgatóválasztmány választja meg az igazgatóság tagjait az alapszabály 42. szakasza értelmében. Összeállítja meg megbízatásuk lejártának időpontját és ez a megbízatás semmi esetre sem lehet ellentétes a törvényvel, vagy az alapszabályokkal.

TÖRVÉNYTELEN VOLT A FELSZÁMOLÓK KINEVEZÉSE IS

A munkásság ügyvédjeinek jogi fel fogása szerint a szövetkezeti munkásbank felszámolóinak kinevezése is törvénytelen volt. Az 1939. évi május 24-én megtartott közgyűlés után, amelyen az igazgatóságot felelősségre vonták sorozatos szabálytalanságaiért és amely közgyűlés példátlan botránnyal végződött, nem lehetett érdemi határozatot hozni. Az igazgatóság a közgyűlés után megtartott ülésén határozta el a Banca Populara N. Jorga szövetkezeti bank felszámolását, megállapítva azt, hogy a folyó évi május 15-éig a szövetkezeti munkásbank deficitje 97.286 lej, míg a részjegyek hátralékos ellenértéke címén fennálló követelés 536.160 lej.

A követelés tehát több, mint ötszörösen fedezte az addig fennálló deficitet.

Az igazgatóság a szövetkezeti munkásbank felosztásának és felszámolásának elhatározásával egyidejűleg felszámolóknak nevezte ki Ioan Pacurariut, Lazar Romant és Vasile Vescant, részükre egyenként 300 lej navidiját állapított meg, következésképpen csak ők együttes aláírásukkal képviselhetik jogérvényesen a szövetkezeti társaságot. Egyidejűleg az igazgatóság megbízta az elnöki tisztségéről lemondott dr. Fersigan Romulus ügyvédet, hogy indítson pert a részjegyeket lejegyző, de azok ellenértékét ki nem fizető munkások ellen. Az igazgatóság elhatározta azt is, hogy minden pénz kizárólag csak dr. Fersigan Romulus ügyvéd kezébe folyhat be, aki jogosult az összegből költségeit és tiszteletdíjait levonásba hozni. Ezen az igazgatósági ülésen határozták el azt is, hogy a május 28-ra kitűzött új közgyűlést nem tartják meg, hanem a kényszer hatása alatt a közgyűlést a folyó évi október 8-ára hívják össze.

A munkásság jogi képviselőinek fel-

fogása és a perben előterjesztett érdemi védekezése szerint

az igazgatóságnak ez a határozata is teljesen törvénytelen és érvénytelen.

A szövetkezeti törvény 69-ik szakaszának b) pontja értelmében

a szövetkezet felosztását csak a közgyűlés határozhatja el,

a felszámolás pedig nem egyéb, mint a felosztás elhatározásának természetes következménye.

A felszámoló kinevezése tehát éles ellentétben áll a törvényvel.

A felosztást a szövetkezeti törvény értelmében csak a közgyűlés határozhatja el, de csak abban az esetben, ha a közgyűlésen a szövetkezet tagjainak legalább fele megjelenik és a megjelentek kétharmada szavaz a felosztás mellett.

Ha valamely szövetkezet, vagy kereskedelmi társaság igazgatósága határozhatja el a felosztást, úgy az összes rosszhiszemű igazgatóságok illetéktelen menedékközt élveznének és mentesülnének a felszámoló kinevezésével a felelősség sulya alól.

BORSZÉK

A ROMÁNIAI FÜRDŐHELYEK GYÖNGYE

A LEGIDEÁLISABB ÜDÜLŐ ÉS GYÓGYFÜRDŐ!

A kárpáti havasok ozonduz levegője, a fenyő őserdő, a gyönyörű sétautak a pihenni vágyó üdülők és a turisták minden igényeit kielégítik, a szénsavas források pedig a betegek egészségét adják vissza. — Turisztika, vadászat, halászat, tenisz, nyári sportok teszik kellemessé a Borszéken való tartózkodást.

VILLA MURESANU PENZIÓ, melyet üvegpálatának hívnak, a vendégeknek a legteljesebb komfortot nyújtja. — 36 szoba folyóvízzel, 3 hall, 2 napozó terrasz, zárt terraszok, elegáns étterem, luxuriózus módon berendezve. — EGESZ ÉVBEN NYITVA. Mindennemű felvilágosítást megad: Brecher Dudi, casierul Băilor Borsec, posta Borsec, jud. Mures.

Törvénytelen volt a csőd megkérése is

A munkásság ügyvédjeinek jogi fel fogása szerint az a csődkérelmés is, amelyet a Banca Populara N. Jorga felszámolója a kolozsvári törvénysszékhöz Nr. S. III. Fal. 1045—1939. szám alatt nyújtottak be, szintén törvénytelen. Ez a csődkérelmés is azt bizonyítja, hogy a szövetkezeti munkásbankot szabálytalanul vezették és vezetői már a megalapítástól kezdve rosszhiszeműen jártak el.

Ennek igazolására a munkásság ügyvédjei kérték, hogy a bíróság szerezze be Vargolici vezérfelügyelő, a Szövetkezeti Központ megbízottjának hivatalos jegyzőkönyvét, amelyben szóról szóra a következő megállapítás van:

„Tekintettel arra, hogy a szövetkezeti törvényt nem tartották tiszteletben, valamint az alapszabályokat sem, az igazgatóság és a felszámoló összes intézkedései érvénytelenek és

következésképpen köteles a banknak visszafizetni az összes szabálytalanul kiutalt összegeket. A jelenlegi vezetők semmiféle ügykezelést nem folytathatnak tovább, sem kifizetést, sem inkasszót nem teljesíthetnek, ellenkező esetben a bíróság előtt fognak felelni ténykedésükért.“

Ezeknek a súlyos és igazolt tényeknek a feltárása alapján hozta meg a kolozsvári járásbírósa a Dermata-gyár 6 munkása ellen indított perben a munkásság javára szóló ítéletét, amellyel elutasította a felperes keresetét, marasztalva őt egyben a perköltségek viselésében is. Ez a bírói ítélet természetesen nagy megnyugvást keltett a perbevont 1100 kolozsvári munkás körében és valószínűleg új és kedvező fordulatot ad a Banca Populara N. Jorga bonyodalmas ügyének is. Nagy Lajos.

Ujabb bonyodalmak a súlyos vádakkal illetett háztulajdonos személye körül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári ügyészség a napokban — amint megírtuk — letartóztatásba helyezte Berceanu Vasile kolozsvári, Regele Ferdinand-utí háztulajdonost. Berceanu ellen egy 18 éves leány szülei tettek feljelentést, akik azzal vádolják a közel 50 éves embert, hogy a kiskorú leányt házassági ígérettel elcsábította. Az ügy Draganescu vizsgálóbíróhoz került, aki a háztulajdonos ellen 30 napos vizsgál-

lati fogságot rendelt el. A törvényszék előtt a vádlott védelmében dr. Fersigan ügyvéd jelent meg, de a törvényszék megerősítette a vizsgálóbíró határozatát. A törvényszéki döntés ellen a vádlott és képviselője most a táblához fellebbeztek és kérték a letartóztatási végzés megsemmisítését.

Az ügyben különben újabb bonyodalmak keletkeztek. Berceanu ugyanis válólétként volt feleségétől, aki rá akar

ta bizonyítani, hogy férje házasságtörést követett el. Ez pedig nem sikerült, de ez az újabb feljelentés az asszony vádjait igazolta. Berceanu dr. Munteanu ügyvédet bizta meg, hogy az ügyben őt képviselje és a háztulajdonos ellen lefolytatandó büntető döntő befolyással lesz a válóperre is. A vizsgálat során egyébként más természetű vádak is felmerültek a háztulajdonossal szemben és most ezeknek ügyében is folyik a vizsgálat.

Isten veled, Magda!

Jenei János, a magyar színtársulat kiváló művésze írja a tragikus fiatalisággal elhunyt Solymosán Magdáról, a kitűnő primadonnáról az alábbi bucsusorokat:

Amikor földi életed utolsó perceiben egyetlen pillanatra magadhoz tértél és a papot megpillantottad, utrakész életed egy utolsó sóhajtott: — Hát már itt tartok! — Azóta én és kartársaim ezzel ébredünk és ezzel hajtjuk nyugovóra fejünket: — Hát már itt tartunk? Solymosán Magda temetésére készülünk?

Amikor októberben félve bekopogtatam a szanatórium szobá ajtaján, úgy éreztem, ez lesz életem egyik legnehezebb szerepe: mosolyogni, reményt önteni Beléd és elhitetni Veled, hogy rövid néhány hónap múlva ismét együtt játszhatunk. Tévedtem. Az élet még nehezebb feladat elé állított, magammal kell elhitetnem, hogy Solymosán Magda, az ünnepezt primadonna, a fiatal, mosolygó élet nincs többé. El kell hinned, he kell beszélnem magamnak, hogy mi többé nem énekelünk együtt pattogó csárdást és szerelmes tangót. Nem hallhatom többé csicsergő hangodat, mely néha annyira lenyűgözött, szinte elfelejtettem, hogy színpadon vagyok. Nem érezhetem azt a kedves oldalbalökést, ami annyit jelentett: ébredj Jani, Te következel az énekkal. Sokszor rosszkedvűen érkeztem a színházhoz, de ha Rád tekintettem, azonnal felvidultam. Életet sugározta, aki sokat volt Veled, hitt az örök életben és sohasem gondolt a halálra. Néha irigykedtünk is Rád végnélküli jókedvedért: úgy látszik, a halál is megirigyelte. Négy éven át minden operetben házasságot kötöttem Veled, minden szerepben újra és újra megszerettelek. Aki Veled játszott, könnyen aratta a babért. Mert már az sikert jelentett, ha Veled játszhatott a színesz.

Annyira összeszoktunk, annyira elválaszthatatlan partnernek éreztük egymást, hogy amikor Olaszországba utaztál, azt kérdeztek tőlem: „Mondd, tudnál te már más primadonnával játszani?“ — és decemberben, amikor elbucszunk egymástól, ömlött a könny meleg szemedből, érezted, hogy mi már többé nem házasságunk össze a harmadik felvonásban.

Most pedig a bucsu pillanatában engedj meg, hogy nagyon őszintén megmondjam Neked: Minden szerepben meghódítottál, de ezért az utolsó szerepedért kissé neheztelék Rád. Édes Magdikám, Neked még nem lett volna szabad tragédiát játszani...

Jenei János.

Katonai törvényszék elé került, mert szidalmazta az iskolásgyermekeket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Petrut Petru biharmegyei Biharea községbeli lakos a múlt év szeptemberében a kellenél nagyobb mértékben felöntött a garatra. Dülöngélve indult hazafelé és mivel fényes nappal volt, észrevették az iskolából kijövő gyermekek, akik csufolni kezdték. Petrut ekkor állítólag káromkodva szidalmazta volna az iskolásgyermeket és a tanítójukat, aki őket ilyen mire tanította. Állami intézmény szidalmazása miatt katonai törvényszék elé került. A tárgyalás folyamán előadta, hogy valóban be volt rugva, de nem szidalmazta a gyermekeket, hanem csak kikelt a tanító ellen, aki hiányos nevelést adott nekik. Mivel valóságát a tanúk hallgatásuk is igazolták, a bíróság felmentette.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésére csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS, hullámos, minden kellemetlen érzéstől mentesítve, 8 havi garancia, 150 lej. Nizza hőforrással, Cal. Reg. Ferdinand 30. (6748)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologerlor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (T2274)

ELADÓ sürgősen elutazás miatt emeletes, kétlakásos kis családi ház jutányosan villanegyedben. Cim a kiadóban. (7)

VASTRAVERZEK különböző profilokban, vastagságuk 6-8 mm. vastagságban, Mannesmann és húzott csövek, 110-224 Hl tartányok, hig és sűrű folyadéknak való szivattyúk, börgyű gépek. „Gall” csuklós láncok, használt és új körfűrészlapok különböző méretekben eladók. Silvania S. A. Cluj, Str. Enescu 1. (9663)

DRÓTSZÖRŰ foxterrier kölyök, pedigrees eladó. Str. Grădini 14. (9736)

FÜRDŐHÁKAT és nadrágokat minden elfogadható árban árusítunk. Weitzner, Str. Matei. (9821)

1000 DRB. nyári férfi és gyermek ingeket nagyon olcsó árban detailban árusítunk. Weitzner, Str. Matei. (9822)

ELADÓ házak, villák, bérházak, házhelyek a város bármely részén. Háztulajdonosok Szövetségénél, Piața Unirii 11. sz. (9853)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9874)

Barackmagot VESZEK héjmentesen, tisztán kezelve. Linda, Str. V. Goldis 4. (9872)

4 ajtó jégszekrény, használt, de jókarban lévő, helyszüke miatt eladó. Lucullus étterem, P. Unirii 31. (9901)

MÉLY gyermekkosci eladó. Str. Amurg 12. szám. (9908)

ELADÓ HÁZ. Áll 2 üzlethelyiségből, szoba, konyha, speiz, pince, kuglizó és 3x1 szoba. Cim a kiadóban. (9919)

PING-PONG asztalt jó állapotban sürgősen keresünk. Heller és Molnár. (9929)

ELADÓ lakatosműhely mélyen leszállított árban. Cim a kiadóban. (9937)

KÉT gyümölcsös fűtermése félhold területéről azonnalra eladó. Ért.: Str. Maramuresului 141. (9952)

ELADÓ kis nyitott sportkosci Citroen márkájú, benzinfoyasztás 6 és fél kgr., jó állapotban 20 ezer lej. Ért. Biroul Incréderea, P. Unirii 18. (9956)

SÜRGŐSEN eladó: A. Muresan negyedben, Str. Pop Reteganu No. 22., a Vulcan uccából a harmadik ucca balra és az első jobbra új ház 2x1 szoba, konyha, vagy 3 szoba, konyha, beton pince, 900 nm. kert 66 gyümölcsfával 365 ezer lej, bankadósság 3 év alatt fizetendő. —Sürgősen eladó: Bekertített területek 900 nm. 165 ezer, amiből 50 ezer bankadósság 3 év alatt fizetendő. Str. Pop Reteganu 24. (9956)

ELADÓ kétlétes főzőkemma, 1 szobai vaskályha, 2000 használt cserép. Str. Gării 9. (9957)

VESZEK gyermekbiciklit, Str. Regina Maria 29. (9973)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci eladó. Str. Pietroasă 30. (2413)

ELADÓ villahelyek Szovátán. Cim: Mülner Ernő Tg.-Mures, Calea Voinicilor 5. (V T 2399)

TÜKÖR belga üveg 1 méter kör alakú 8 mm. vastag 1000 lejért eladó. Str. Saguna 20., szuterin. (9980)

CSUKOTT autó, Chevrolet márkájú, 4 hengeres, kifogástalan állapotban, nagyon olcsó árban eladó. Érdeklődni Cal. Regele Ferdinand 10., hátul az udvarban. (9982)

ELADÓ egy kombinált szekrény. Strada Vasile Ranta 24-a. 5-7 között. (9984)

AMERIKAI rollós irattartó szekrény kerestetik. Ajánlatokat dr. Hintz gyógyszer-tárba beadni. (2414)

ELADÓ jól jövedelmező 33 szobából álló házastelek azonnal, nagy gyümölcsös kert is. Egyezkedni kizárólag Peter Vilma-nál, Cal. Reg. Carol II. 46 udvar végén jobbra. Ügynökök kizárva. (11)

ESZTERGAPAD 2 méteres, jó, olcsón eladó. Goldstein-malom Cluj, Telefon: 26-02. (9991)

WERTHEIM kassza 3-as, jókarban, eladó. Megtekinthető Standard, Str. Regina Maria 14. (9990)

KONYHABERENDEZÉS, új modern, komplett, eladó. Str. Vultur 18. Grigorescu 80-nál föltérni. (8)

ELADÓ egy komplett keményfa háló, Deák. Cal. Reg. Ferdinand 131. (22)

PUSKA jó karban lévő 2 csövű sörétes, 16-os, vadászat felhagyása miatt eladó. „Puska” jelígre. (24)

SZÉP modern vaskapu olcsón eladó. 300-300 kétszárnyu, Str. Ilie Măcelar 1-a. All. (9996)

Mély gyermekkosci eladó. Cal. Traian 39. Sz. Anon. (2)

KÖFANYA, 8 hold szántó és legelővel, 1 szoba, konyha és istállóval, tehenészetre is alkalmas Bácsitorokban eladó. Cim a kiadóban. (4)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósznál. Str. Memorandului 4. (5)

RAKOTT fehér főzőkemma jó állapotban, butorok, csillárok, ruhafélék eladók. Str. Bravilor 6. Grigorescu negyedben. (6)

ELADÓ jókarban lévő bőrkanaapé, két fotel, olcsón. Cal. Moșilor 40., a kárpitos-nál. (9851)

TIZEDESMÉRLEGET, használtat keresek. Heinrich szappangyár. Löbl. (T2415)

ÁLLAST KERES

KÖZÉPKORU nő elmenne 1-ére magányos urhoz gazdasszonynak, vagy fiatal házaspárhoz is. Cim: Cal. Decebal 34. Fülöpéknél. (9994)

GYERMEK mellé ajánlkozik jobb fiatal nő. Cim: „Gyermekszereget” jelígre. (10)

PARKETTA lerakást és felgyalulást vállalok. Biró, Cal. Reg. Ferdinand 4. Zoványinál. (17)

GYERMEK mellé ajánlkozik gimnázista leány, tanitana is. Cimeket „Jutányosan” jelígre. (3)

ÁLLAST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZ segédet, vagy segédnőt felveszek. Ugyanott gyakornokokat is alkalmazok. Ért.: Str. Regalá 4. Zeke László. (9816)

MINDENES leány, jó bizonyítványokkal felvétetik július 1-ére. Str. Gen Poetas 5. (9847)

VIZVEZETÉK és központifűtés-kalkulációban és munkavezetésben tapasztalt műszaki tisztviselő adja le ajánlatát a kiadóba „Műszaki” jelígre. (9845)

MASAMÓD kiszolgálásban is jártas, felvétetik Stella kalapszalomban, Str. Memorandului 4., udvarban. (9843)

ÜGYES kézi leányt keresek. Str. Episc. Nic. Ivan 3. (9976)

KERESEK ügyes fiatal bejárónőt. Str. Paris 22. (9935)

ÜGYES bejárónőt elsejére felveszek. Hirschné, Cal. Regele Ferdinand 67. (9937)

BEJÁRÓNÓT felveszek. Str. Elisabeta 32. Apartament 5. (9988)

JÓLFOZÓ mindenest vidékre uriházhoz kerestetik. Értekezni: Cluj, Thoma Ionescu 6. szám. (9989)

BEJÁRÓNÓT keresek félnapra koszthor dással. Jelentkezés: 2-3, vagy este 8-9 között. Str. Cristea 16. Kővári telep. (9995)

SZERÉNYIGÉNYŰ, megbízható kiszolgálónő, ki románul perfekt beszél és számolni jól tud, teljes ellátással felvétetik. Restaurant Ana Pop, Óvár, Victoria szálloda mellett. (9998)

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt felvesz az Opera cukrászda. P. Stefan cel Mare 2. (9999)

KERESEK főzéshez értő bejárónőt egész napra. Str. Reg. Maria 23. I. em. balra. (10.000)

CIPÉSZSEGÉD, perfekt női munkást ugyszintén tűzőnőt megfelelő fizetéssel felveszek. Török Aladár Sighisoara, Regele Ferdinand 57. (V 2410)

SZERÉNYIGÉNYŰ, mesterkönyvvél rendelkező jómunkás kőfaragó kerestetik. Király Iosif Bistrița, Str. Barbu Lăutaru 29. szám. (V 2412)

KÜLÖNFÉLÉK

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiái és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (2454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Fnlk Deszónél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

LONDONBÓL most jöttem haza és angol nyelvórát adok. Dubalarilor 13. ajtó 1. (T2397)

RENTABILIS üzlet 150-200 ezer lejtel társat keres. Cim: „Jóestét” Szabó Jenő, Targumures. (V9895)

CFR Mandat de transport bírtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél, Str. Gh. Pařítiu 28-a. (8935)

FESTŐMESTEREK FIGYELMÉBE. A cluj Pincérek Segélyező Egyesülete Str. V. Goldis 17. sz. alatti székházát festeni kívánja. Bővebbet az egyesület gondnokánál tudható meg. A vezetőség. (9969)

GYAKOROLNI lehet kütűnő hangu, keresztthuroszongorán. Cim a kiadóban. (9978)

50.000 LEJEL női társat, esetleg feleséget keresek. Leveleket „Faipari” jelígre. (9979)

SZERDA délután főtéren elvesztettem arany karkötőmet. Becsületos megtaláló kéretik 26-02. telefon számhoz bmondani. (9992)

HÁZASSÁGRA lépnek azonnal nyugdíjas középkorú uriemberrel, vagyonom van. Teljes című leveleket „Megélhetés biztosítva” jelígre a kiadóba kérek. (18)

NYARALJON Stana üdülőtelepen. Ujvilla panzióban legolcsóbb. Cim: Vila Nouă Stana jud. Cluj, Telefon: Cluj: 12-18. (V9997)

KIADÓ LAKÁS

MŰHELYNEK, gyárnak, raktárnak alkalmas helyiségek kiadó. Értekezni: Grün, Cal. Traian 40. (9402)

2 SZOBA összkomfort és 2 szoba, konyha, kertes házban kiadó. Str. Cap. Ignate 2. (Matei Basarab sarok.) Érdeklődni: „Folio”-nál, Str. Regina Maria 16., telefon: 12-25. (9838)

EGY szép uccai szoba, kertes házban, esetleg konyhai használattal 1-2 személynek kiadó. Str. Ilie Măcelar 21. (9887)

CSINOSAN butorozott különbejáratu szoba július 1-ére kiadó. Str. Elisabeta 8., földszint. (9867)

KIADÓK műhelynek, raktárnak alkalmas betonozott helyiségek. Cal. Reg. Ferdinand 72. (9890)

DISZKRÉT bejáratu, csinosan butorozott, kapualatti szoba július 1-ére kiadó. Str. Francisc David 10. (9940)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, előszoba. Str. G. Tamas 6. (9928)

KERESEK fiatal házaspár lakót csinosan butorozott szobába (fürdőszoba használat), esetleg teljes ellátással. Str. N. Jorga 3. hátul II. em. 24. (9958)

KÖZPONTBAN napos egészséges új házban 1 szoba, konyha komforttal azonnalra kiadó. Érdeklődni: Heller és Molnár. (9971)

KIADÓK azonnalra magas földszint 1-2 szobás összkomfortos komplett garzonier urilakás, továbbá felszuterin nagy szobák, főzőkemma, vizkagyló és vilannyal. Str. Saguna 20. (9974)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Filipescu 7. (2414)

SZOBA, konyha, speiz azonnal kiadó. Str. Horea 8. (9975)

BUTOROZOTT szoba különbejáratu, Str. Elisabeta 26. villában 1-ére kiadó. (9981)

SZOVÁTA fürdőn szépfekvésű Csipkés-villában olcsó szobák kiadók. (V 2411)

SZOBA, konyha és szoba, fürdőszoba kiadó augusztus 1-re. Str. Reg. Maria 9. (15)

BUTOROZOTT szoba különbejárattal, uccai parkettes kiadó. Str. Avram Iancu 12. Lázárné. (16)

NAGY kertes villában 2 egymásbanyiló butorozott szoba szeparálva, vagy 1 különálló szoba butorozva, esetleg kis konyhával kiadó. Str. Cantemir 6. (19)

KIADÓ július 1-re egy különbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba használattal. Str. Brătianu 41. (1)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó, 750. Str. N. Jorga 2. ajtó 3. (9907)

— **Veszedelemes szélhámot tartóztattak le a hatóságok.** Bukarestből jelentik: A határörkirendeltség emberei a Transilvania nevű gőzös érkezés utasai között letartóztatták Aurel Stanescu bukaresti illetőségű veszedelemes nemzetközi szélhámot. Stanescu most Indiából jött, ahol valószínűleg nagyszabású betöréseket követett el, mert hatalmas értékű ékszereket találtak nála, továbbá jelentősebb összegű fontsterlinget és román pénzt, amelyeket mind betörései és lopásai során zsákmányolt.

Hogyan készül a háborúra az angol élelmezési diktátor?

(LONDON.) Sir Henry French, akit háboru esetén Anglia élelmezési „diktátorának” szemeltek ki, rádióelőadásban kifejtette, hogy a kormány elkészítette az összes háborús élelmezési terveket és még az élelmiszerjegyek is szétosztásra készen állanak. A szükség állapot első napján azonnal hatóságilag adagolni fogják a húst, szalonnát, zsírt, vaját, margarint és cukrot; minden lakos élelmiszeradag-könyvet kap; minden háztartást meghatározott élelmiszerüzlethez fognak utalni, ahol a háziasszonyoknak lajstromoztatni kell magukat; az élelmiszeradagokat a rendelkezésre álló készletek figyelembe vételével állapítják meg éspedig súly szerint, kivéve a húst, amelynek adaját az árak szerinti szabják meg, tehát minden vevő a mérsárolnál csak ugyanazt az összeget költetheti el, miért egyszer jobb, máskor silányabb húst vehet. Nehéz testi munkások hus-pótadagokat kapnak. A hatévesnél fiatalabb gyermekeknek a felnőttek adagjának felét engedélyezik.

Holtárszeg embereket percek alatt teljesen ki lehet jözanítani

(NEWYORK.) Lilienfeld dr. bostoni vegyész keményítőből és cellulozoból olyan szert készített, amely szeszitalokba keverve jelentékenyen csökkenti a részegítő hatást, anélkül, hogy az italok ízét megváltoztatná. Egy amerikai vegyészeti gyár nemsokára megkezdte az új találmány nagy üzletet ígérő tömeggyártását. Egyidejűleg a torontói klinikán folytatott kísérletek során az orvosok megállapították, hogy cukor és inzulin befecskendezéssel holtárszeg egyéneket teljesen ki lehet jözanítani.

— **Hatalmas hadiüzemet létesítenek Uj-Zeeland szigetén.** Londonból jelentik: Kingley Wood légügyi miniszter az alsóházban kijelentette, hogy Uj-Zeelanddal megállapodást létesítettek, amely lehetővé teszi Uj-Zeeland szigetén egy hatalmas légi ipari üzem létesítését. Ugyanakkor, ott pilóta-kiképző tanfolyamokat is létesítenek, nagyszámú repülő megfelelő kioktatására.

Mozsi

CAPITOL MOZGÓ: A francia szobalány. Az itteni Magyar Színházban is nagy sikerrel játszott vigjáték kiváló filmváltozata. Fősz.: Olympia Bradna és Ray Milland.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla műsor: I. Barnabé. Minden jelenetében mulatságos vigjáték, fősz.: Fernand Világhírű francia komikus. II. Nina Petrovna csodálatos hazugsága. Mélyen megrendítő szerelmi dráma. Fősz.: Isa Moranda, Fernand Gravey.

EDISON MOZGÓ: I. A szőke kisértet. Burleszk-szerű vigjáték Constance Benet-tel és Cary Grand-dal. II. Ziegfeld, a nők királya. Fősz.: William Powel, Myrna Loy, Louise Rainer. III. Uj híradó. Helyárok: 12 plusz 5 és 19 plusz 6 lej. Kezdet: 3, 6, 9. Jön: Hírszékenységgel visszaélt. Fősz.: Danielle Darrieux.

ROYAL MOZGÓ: Ma, pénteken: Honolulu Eleanor Powel legújabb filmje, melyben három eddig nem látott gyönyörű táncszám eredeti hawaii gitár zenekarral lesz kísérv. Előadások: 2.20, 5.20, 7.20, 9.30. Számozott jegylovétel. Előtte 2 premier journal, Metro és Fox.

SELECT MOZGÓ: Rendkívüli dupla műsor: I. Önagsága detektive. Ellenállhatatlan humor, szellemes francia vigjáték, fősz.: Fernand, Ginette Leclerc és Elvira Popescu. II. Bűnök fia. Pierre Loti közismert regényének csodásan szép filmváltozata, fősz.: Madeleine Ozeray, Louis Jouvet.

THALIA MOZGÓ: Péntektől: „A Fekete Sas I.—II. része egyben. Legszenzációsabb kalandok sorozata.

RIO MOZGÓ: I. Ez az éjszaka a miénk. (Tovaris) Fősz.: Charles Boyer és Claudette Colbert. II. Gyilkosság történt. Dráma. Fősz.: Edward G. Robinson, Ruth Donnelly és William Parker. III. Híradó. Köv. műsorunk: Hétfőtől: I. Tarakanova hercegnő. Orosz film. II. A tanár ur. Harold Loyd-nak legújabb filmje.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Julius 1, Szombat.
Róm. kat.: Jézus legsz. vére. Prot.:
Tibold. Ort.: Cosma si Dam. Izr.: 14
Thamusz.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félfévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTETI

VAGY, VAGY...

A lelkész egy nap megbetegedett és felkereste barátját, az orvost. Az orvos alaposan megvizsgálta, majd kijelentette, hogy a tüdeje van megtámadva és feltétlenül magaslati levegőkurára kell mennie. A legjobb, ha legalább három hónapra azonnal Svájcba utazik.

— De hiszen az rengetegbe kerül, meg aztán nem hagyhatom a gyülekezetet a segédpapra, akinek a prédikációja alatt elaluszok, s valóságos kerülök miatt a templomot.

— Nem akarok megijeszteni pajtás, de választanod kell: — szöjt az orvos.

— Vagy Svájc, vagy a mennyország.

A lelkész pár percig gondolkodott, aztán így szöjt:

— No, nem bánom, legyen Svájc...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Julius 1-én, szombaton reggeltől július 8-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter Cornel, Moşilor-ut; Somlea Mihaiu, Regele Ferdinand-ut; dr. Cseresznyés, General Marchal Foch-ut.

— JÓ ÉS OLCÓS BŐRT ÉS TALPAT Kozák bőruzetben kaphat. Cluj, Piaţa Mihai Viteazul 15.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: Változó-kony idő várható, egyes helyeken erősebb felmelegedéssel, másutt esőzésekkel.

— TÖRTÉNELMI PILLANATOK.

A történelem pillanatait éljük most állandóan. De külön hangsúlyt kapnap az események azáltal, hogy 20 és 25 éves évfordulókhöz értünk. Most volt negyedszázada annak, hogy Szarajevóban eldördültek Garriolo Princip fegyvereinek golyói és megölték az azóta már megszünt Osztrák-Magyar Monarchia trónörökösét. A golyólövéseket nyomom követő dübörgő iramu történelmi események értékelését és méltatását a történelmi irás hivatott elvégezni. Ezt a feladatát részben már teljesítette is, aztán emlékiratok, krónikáskönyvek, regények stb. egész sora foglalkozott ezekkel a történelmi tényekkel. Husz éve volt azután annak, hogy a versaillesi szerződést aláírták. De még sok ilyen történelmi forduló lehetne egymás mellett felsorakoztatni. És lehetne belőlük következtetéseket, tanulságokat, tapasztalatokat levonni. A leglényegesebb mégis mindenben az, hogy Európa és a világ újból háborus feszültségek légkörében él. És gyakran érezte is már az ember a történelmi idők szelének azt a suhogó szárnyverését, amelyet 1914. június 28-án érzett. A háború közelségének szele sokszor riasztotta tehát már meg a lelkeket, akik ma mind csak attól rettegnék, hogy a történelem évfordulói ne jelentsenek egyben esemény-megisméltöléseket is. Az emberiség nagy része békét, nyugalmat, csendet akar és ezt az óhaját ilyen évfordulók alkalmával a lehető legnagyobb szögezi le. Teszi ezt azért, mert érzi, hogy egy új világégés valóban az európai művelődés és kultura pusztulását vonhatja könnyen maga után, ahonnan azt felelős tényezők már sokszor megállapították. Már pedig erre igazán nincs szüksége senkinek. (a.)

— Julius elsején megindul a Kolozsvár—szatmári légi járat. Julius elsejével megindul a Kolozsvár—szatmári légi járat, amely hetenként háromszor fog közlekedni.

— Augusztusban lesznek a községi választások Bukarestben. A községi választásokat a fővárosban augusztus hó folyamán tartják meg. A négy polgármesteri körzetben már folynak is a beiratkozások az esetleges panaszokat pedig július 1-e és 15-ike között fogadják el. Ezuttal azonban csupán tanácsosok választására kerül sor, mert a polgármesterek kinevezése a közigazgatási törvény értelmében hat évre szólóan királyi törvényrendelettel történik.

— Királyi vendégek a spoletói herceg esküvőjén. Firenzéből jelentik: A spoletói hercegnek és Irina görög hercegnőnek július elsején tartandó esküvőjére állandóan érkeznek a királyi vendégek. Ujabbán a görög királyi család, a dán királyi család több tagja, a piemonti és aostai hercegek stb. érkeztek ide. A herceg tanúja a piemonti és az aostai hercegek, a hercegnő pedig dán és görög trónörökösök lesznek.

— Éjszaka is fognak közlekedni ezentúl a bukaresti villamosok. Bukarestből jelenti a Rador: A fővárosi villamos társaság a lakosság óhajására elhatározta, hogy jövőben Bukarest fővonalain villamoskocsijait éjszaka is fogja járatni.

— Tovább növelik az angol hadsereg létszámát. Londonból jelentik: A hadügyi tanács Fehér könyvet adott ki, amelyben közli, hogy a szárazföldi hadsereg létszámát újabb 89.300 emberrel növelték, úgy, hogy elérte a 275 ezer főt.

A THALIA MOZGÓ AJÁNDÉKA!

A közönség kívánsága parancs!
Azok részére akik még nem látták

A FEKETE SAS első részét!

Mindkét részt egy helyért

egyszerre mutatjuk be, ma péntektől!!!

— SZAPORODNAK A TERROR-CSELEKMÉNYEK PALEZSTINÁBAN. Jeruzsálemből jelentik: Tel-Avivban és a szomszédos községekben tegnap revolverlövésekkel öt arabot megölték, kettőt pedig megsebesítettek. Rehovothban, ahol négy újabb merénylet történt, amelynek áldozatai is vannak, kihirdették az ostromállapotot. A tegnapi merényleteknek összesen tíz halottjuk van. Tel-Avivban a merényletek miatt pénteken délután 4 óráig tilos a lakosságnak az uccára lépnie. Ezt a megtorló intézkedést a hatóságok adták ki.

— Továbbfejlesztik az amerikai légi flottát. Washingtonból jelentik: A képviselőház 217 szóval 150 ellenében 292 millió dollárt szavazott meg a légiflotta továbbfejlesztése céljából. Amint ugyancsak Washingtonból közlik, az USA légiflottát ezzel az összeggel 5500 darabra emelik.

— Sulyos szerencsétlenség az országuton. Bucurestiből jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt tegnap a Kiseleff-uton. Dumitru Ionescu reggelig tartó mulatozás után gépkocsin sétakocsizásra indult a legnagyobb sebességgel. Az ittas ember nem tudott ura maradni a kormányának és a gépkocsizaladt egy utszéli fának és teljesen összeüszódott. Az autó roncsai alól holtan emelték ki a kocsi vezető mulatozó társát, Andrei Marinescut, míg Dumitru Ionescu és Mircea Dumitru igen sulyos sebesülésekkel kerültek kórházba. A végzetes gépkocsi szerencsétlenség ügyében a hatóságok megindították a vizsgálatot.

— Folynak az ügyvédvizsgák. A kolozsvári ítéltáblán Ioan Predovici büntető táblai elnök vezetése mellett most folynak a szóbeli ügyvédvizsgák.

— Motornélküli repülésre kiképző iskola létesül Kolozsváron. Julius elsején a Királyi Légiszövetség kolozsvári központjának alapításában megnyílik a Calvin-utca 22. szám alatti szökhelyen az első motornélküli repülésre kiképző iskola városunkban. Az iskola vezetője B. Sulariu mérnök, kiképzője pedig T. Cornesanu, az ismertnevű repülő.

— NAGY ÁRADÁSOKAT JELENTENEK BULGÁRIÁBÓL. Szófia híradás szerint az utóbbi napok esőzései Sevlievo környékén nagy áradásokat okoztak. A Rossita nevű folyó számos hidat elsodort. Százötven ház rombadőlt. Ezideig 19 halottat halásztak ki az árvízből. Ötven személy eltűnt. Ezekről azt hiszik, hogy mind az árban lették halálukat, amely mindenféle hatalmas károkkal járt. Nevropokban egy háromtagú családot halálra sujtott a villám. Pevilicaniban számos személy eltűnt és azt hiszik, hogy ezek is az árban lették halálukat.

— Hatalmas felhőszakadás vonult ke resztül Nagyszeben és környéke felett. Szerdán a déli órákban irtózatos felhőszakadás vonult végig Nagyszeben és a várost környező falvak felett. A villámárlásoktól kísért hatalmas záporosó, mely időközönként 1—1 percre engedett csak hevességéből, közel 1 óra hosszat tartott, mely idő alatt a forgalom az uccákon teljesen szünetelt. Az alsóváros uccáit patakokban lepte el a szennyes áradat, amely sokhelyütt behatolt a szuterin lakásokba és pinchehelyiségekbe, ahonnan csak fáradságos munkával tudták a vizet újra kiszivattyúzni. A munkából kivette részét a katonai tüzoltóság is. A külváros egyes részeiben valóságos árvíz okozott az irtózatos erejű felhőszakadás, amely a város közelében levő Kistorony és Szentersébet községek szántóföldjeiben is károkat okozott. Emberáldozatról nem érkezett jelentés.

Megkezdődött a csikszere-dal katolikus nagygyűlés

(MIERCUREA CIUC-CSIKSZEREDA) Márton Áron püspök tegnap 12 papjelöltet szentelt fel lelkésszé a gyönyörűen feldíszített csiksomlyói templomban. Utána a lelkészeket a Szent Ferenc rendi zárdában látták vendégül. Ma vette azután kezdetét Csikszere-dalban a 12-ik katolikus nagygyűlés, amelyre első vendégként Márton Áron püspök érkezett meg, majd tegnap este megérkeztek Fiedler István nagyváradi és szatmári püspök, míg Pacha Ágoston temesvári püspök szombatra jelezte érkezését. Cassulo pápai nuncius és a romániai örmény katolikusok püspöke levélben mentették ki magukat. A gör. kath. egyház azonban hivatalosan képviselteti magát Boeriu gyergyószentmiklósi esperessel. A nagygyűlés első napja a lapunkban már ismertetett program szerint folyik le és azon mintegy 15—20 ezer résztvevőre számítanak.

— AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁK IRÁSBELI EREDMÉNYE.

Tegnap este hirdették ki Kolozsváron az írásbeli érettségi vizsgák eredményét. A Rosca egyetemi tanár elnöke alatti bizottságnál 105 jelöltből átment 75. A ref. leánygimnázium 22 jelöltjéből 14, a piarista gimnázium 34 növendékéből 22, a ref. kollégium 30 tanulójaiból 27, az unit. kollégium 21 jelöltjéből 8 ment át. A Regina Maria leánygimnázium bizottságánál 121 jelöltből 111 sikeresen vizsgázott, köztük a Marianum 17 jelöltjéből 13. A Regina Maria liceum 53 jelöltje mind sikeresen vizsgázott. A Principesa Ileana 47 növendékéből pedig 40. A Baritiu gimnáziumi bizottság előtt 127 jelöltből 121 vizsgázott sikeresen. A szóbeli érettségi ma reggel kezdődött meg és a Rosca professzor elnöke alatti bizottságnál a piarista, unitárius, ref. kollégium és ref. leánygimnázium növendékei e sorrendben állanak szóbelire. A Regina Maria leánygimnáziumban az intézet, a Principesa Ileana és a Marianum növendékei tesznek vizsgát.

— Meghalt a jugoszláv közlekedési miniszter. Belgrádból jelentik: Mehmed Spah közlekedésügyi miniszter tegnap reggel Belgrádban szívroham következtében hirtelen meghalt 56 éves korában. Mehmed Spaho volt a jugoszláv muzulmán népközösség elnöke és az utóbbi időben a jugoszláv radikális unió alelnöki tisztségét is betöltötte.

— Bezárult a szülésznőképzői tanfolyam. A szülésznőképzői tanfolyam most zárult be, amikor is Cristea Grigoriu egyetemi tanár, az intézmény vezetője és dr. Septimiu Baritiu közegészségügyi vezérfelügyelő tartottak alkalmoszerű beszédeket. A végzett növendékek hathónapi gyakorlati működés után kapják meg a szülésznői oklevelet.

Megnyerő
lesz külseje

HA

CZINK
által tisztított és
festett ruhában jár

Felemelte a hus maximális árát a város vezetősége

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az árvíz-gáló bizottság tegnap délután dr. Popa Adam alpolgármester elnöklétével ülést tartott, amelyen a mézárások képviselői újabb áremelési kéressel állottak elő. A mézárások képviselőiben Muradin Márton husiparos arra hivatkozott, hogy a legutóbb megtartott próbavágás igazolta álláspontjukat, azt tudniillik, hogy a jelenleg érvényben levő árak nem felelnek meg az élőállatiacokon mutatkozó áraknak. Kérte ezért a bizottságot, hogy az egészséges verseny érdekében tegyen olyan javaslatot a polgármesternek, hogy oldja fel a husárakat a megkötöttség alól. A bizottság elvetette a mézárások kérését és javasolta a polgármesternek a maximális árak további fentartását. A bizottság jelentése alapján dr. Bornemisa polgármester ma délután megállapította az új árakat. Eszerint a marha-, borju- és a sertéshus árát 2—2 lejjel felemelte, a szopóborju árát pedig 4 lejjel emelte fel. A liszt- és kenyérréteg változatlanul maradt érvényben.

A Szamosóca fulladt a siketnéma fiú

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Csütörtök délután 5 óra tájban a szamos felsőgátjánál Hilanus Mihály 15 év körüli fiú hirtelen elmerült és bár a jól uszók közül többen rögtön a mentésére siettek, nem sikerült többé a nyomára akadni. A szerencsétlenül járt gyermek a süketnéma intézet növendéke, két társával együtt fürdött a gát közelében. A csendőrség és a tűzoltóság kiszállott a helyszínre, de a vízbefult fiú holttestét még nem sikerült kihalászni.

— **TÖRÖK PROFESSZOR ÉS DIÁKOK KOLOZSVÁRON.** Mint már jeleztük, tegnap az egyetem meghívása folytán Kolozsvárra érkezett dr. Pamir török professzor 24 diákjával társaságkocsikon. A török vendégek tanulmányuton vannak és utjuk további célja Magyarország.

— **A BRASSÓI HONTERUS ÜNNEPSÉG.** A brassói szászok most rendezték meg hagyományos nagy Honterus ünnepségüket, amelyen a felvonulás zenével, a román állami lobogó mellett a vörös-kék szász zászlóval történt, amellyel különben is hosszú idő után újból a szász házakat is feldiszítették kormány-engedély alapján. Nagy feltűnést keltett egyébként a menetben a szász Munkafront egyenruhás csoportja.

— **A KOLOZSVÁRI KÖZIGAZGATÁSI TÁBLA ELVI JELENTŐSÉGŰ DÖNTÉSE.** A kolozsvári közigazgatási tábla fontos elvi jelentőségű döntést hozott. Bánfalvi Gyulát, Kistécső község őrnökát, a községi bíró azzal az indokolással bocsájtotta el, hogy magyar nemzetiségű. Az elbocsájtott őrnök megfeleltette a határozatot a közigazgatási táblánál, amely most a határozatot megsemmisítette és a döntés indokolásában kimondotta, hogy az alkotmány egyenlő jogokat adott az ország minden polgárának, tehát senkit sem lehet elbocsájtani azért, mert magyar.

— **AZ ANGOL TENGERÉSZTISZT TITOKZATOS HALÁLA.** Londonból jelentik: Brian tengerésztisztet rejtélyes körülmények között holtan lették meg hajófülkéjében. A hajó éppen befutni készült a portsmouthi kikötőbe, amikor a gőzös személyzete megtalálta fülkéjében holtan a tengerésztisztet, akit golyólövések öltek meg. Minthogy Briannek semmi oka nem lehetett az öngyilkosságra, lehet, hogy gyilkosságról van szó. A rejtélyes ügy felderítésére a legszélesebb körű vizsgálat indult meg.

— **A firenzei esküvő.** Firenzéből jelentik: A bolgár királyné, a román trónörökös, a spanyol exkirály Firenzébe érkeztek a spoletói herceg és Irén hercegnő esküvőjére.

Öfelsége ma fogadja a törvényhozás választfelirati küldöttségét

(BUCURESTI.) (Rador.) A tárguneamti ünnepségekről még a következőket jelentik: Résztettek az ünnepségen Teodorescu, dr. Marinescu és Titeanu miniszterek is. Az Uralkodó beszédében kivételes nagy szeretettel szökö az I. vadászászlóalj hősi erényeiről, amelyek minden katona számára csak példaadóak lehetnek. A banketten az Uralkodó megemlékezett azokról a kedves kapcsolatokról, amelyek őt a szinte legendáshírű vadászászlóaljhoz fűzik és amelyek tradíciói mélyen benne élnek ma is lelkében. Fiának, a nagyvajdának is mindig kedves kapcsolatai voltak e zászlóalj felé. Poharát Öfelsége a vadászászlóalj és a hegyicsapatok egészségére ültette, amelyek a román vitézség iskolapéldái. Az Uralkodó beszédét a megjelentek lelkes ünnepléssel fogadták.

(BUCURESTI.) (Rador.) Öfelsége tegnap este Targu-neamţból visszaérkezett a fővárosba. A mogosiaai királyi pályaudvaron Ghelmegeanu közlekedési miniszter, Ilasevici tábornok, Flondor udvari marsall és más előkelelések fogadták. Öfelsége egyébként ma fogadja a képviselőház és szenátus egyesített bizottságait, akik a trónbeszédre adott választfelirat szövegét nyújtják át az Uralkodónak.

Riasztó hírek Danzigról Kavarog a világsajtó véleménye Halifax beszéde körül

(BERLIN.) A „Deutscher Dienst“ Halifax beszédéről azt írja, hogy London úgy látszik az érveket erősebbnek hiszi, ha növekvő hanggal mondja el. Hagyják abba azt a kísérletet, hogy az angol külpolitika békeszerépet igazolni igyekezzenek a német közvélemény előtt. Ennek ugy sincs hitele, amikor bekerítési politika folyik. A beszédinflációnak, amely Anglia szilárd elhatározásáról beszél, a támadások megállításánál, súlyos cáfolata az, hogy Anglia a semleges államok függetlenségét politikai üzletkötés céljaira akarja felhasználni s így leplezni tulajdonképpen a háborus célzatu viselkedéseit, amelyek az 1914-es időkre emlékeztetnek. Halifax nem akarja elismerni az életér gondolatát, amit pedig a gyarmati probléma megoldási lehetőségéről mond csak egyszerű kifogás. Jellemző egyben Anglia felfogására, hogy tények helyett szavakkal és közhelyekkel akar operálni.

FINN—NÉMET BARÁTKOZÁS (HELSINKI.) Halder, a német vezérkar főnöke ideérkezett és a tiszteletre rendezett vacsorán Erko finn külügyminiszter beszédet mondott hangsúlyozva, hogy Finnország mindvégig megtartja semlegességét. Nem akar eszköz lenni senkinek a kezében és nem kíván beavatkozni olyan külföldi eszmeáramlatokba, amelyet őt nem érdeklík. Halder válaszulva a német-finn hadsereg kivételes barátságának jelentőségét hangsúlyozva utalva arra, hogy egy erős és független Finnország mindig élvezni fogja a német nép legteljesebb rokonszenvét.

HENLEIN BESZÉDE (PRÁGA.) Henlein kerületi körzetvezető és birodalmi helytartó hivatalos látogatásra Prágába érkezett és beszédet mondott hangsúlyozva, hogy Németország a jelenlegi cseh-morva protektorátusi helyzetet véglegesnek és megváltoztathatatlanak tekinti. Tiszteletben tartja a cseh népiségeket és kész biztosítani a cseh nép nemzeti jellegét. Többé azonban szó sem lehet arról, hogy Cseh és Morvaország imperialista nagyhatalmak hatalmi szándékainak szolgálatába szegődhessenek. A cseh népnek lelkileg is le kell tennie a a fegyvert.

AZ AMERIKAI SEMLEGES-SÉGI VITA

(WASHINGTON.) A képviselőház külügyi bizottsága megkezdte a semlegességi törvény részleges vitáját és

A PATRIÁRKAVÁLASZTÁS (BUCURESTI.) (Rador.) A patriárkaválasztó gyűlés ma délelőtt Te Deum után összeült az összes tagok jelenlétében. Az elnök Nicodim moldovai metropolita, patriárkahelyettes, a megnyitó beszédet pedig dr. Zigre kultuszminiszter olvasta fel. Miron Cristea patriárka érdemeit Nicodim metropolita méltatta szép szavakkal.

A VILÁGSAJTÓ HANGJA (LONDON.) A Times, Daily Express és a többi angol lapok is mind nagy elismeréssel szólnak Calinescu miniszterelnök legutóbbi beszédéről és annak a kisebbségekre vonatkozó részeiről, ktemelve a beszéd jelentőségét. Hasonlóképpen írnak a párisi Le Figaro és a többi francia lapok is.

A KORMÁNY HIREIBŐL A nemzetvédelmi minisztérium közli, hogy az alacsonyabb rangfokozatu hadirokkantak nyugdíjállományait 1939. július elsejével az 1932. évi törvény 6. és 7-ik szakaszai értelmében megfelelően felemelik.

Amandri igazságügyminiszter tiszteletére tegnap este vacsorát rendeztek, amelyen a törvényhozók nagy számban jelentek meg.

A szenátus legközelebbi ülését július 4-én tartja.

132 szavazattal 72 ellenében elfogadta azt a szakaszt, amely az elnököt felhatalmazza, hogy belátása szerint döntson a nyílt hadiállapot megállapítása tekintetében. Több lényegesebb pont kisebb módosításon esett át, ezek között legfontosabb, hogy az elnök nem egyedül, hanem a szövetségi kongresszussal egyetemlegesen állapíthatja meg, hogy valahol hadiállapot van-e, vagy sem. Ezután 159 szavazattal 157 ellenében elfogadta a külügyi bizottság, illetve a plénum azt a szakaszt, amely a halálos fegyverek kivételét eltiltja, de e fegyverek jellegét pontosan nem határozza meg. Roosevelt egyébként rendkívüli tanácskozássra hívta haza Kenndey londoni európai nagykövetet a feszült helyzettel kapcsolatban.

RIASZTÓ HIREK DANZIGRÓL (PÁRIS.) A francia sajtó riasztó híreket közöl a danzigi helyzetről. A Petit Parisien és az Excelsior varsói jelentésre utalva azt írják, hogy Danzigban és környékén szokatlan intézkedések történnek és Danzignak a német birodalomhoz való hozzátartozása küszöbön állana. Amikor is lehetetlen a német-lengyel összeitkezés, s ezzel együtt Lengyelország szövetségeseinek, Franciaországnak és Angliának önműködő és azonnali segítségnyújtása életbe lépne. A danzigi szenátus a visszacsatolást állítólag felülről nyomászerűen akarná megvalósítani, amit Lengyelország nem nézne tétlenül, hanem katonai lépéseket tenne, amelyeket London és Páris fedeznének. Az angol lapok is hasonló jelentéseket közölnek. A Times azonban utal a varsói katonai körök felfogására, amely szerint a danzigi intézkedéseknek nincs hadijellegük, csak nyugtalanító célzatuak. A „Danziger Vorposten“ ugyanakkor azt írja, hogy Danzigban egyáltalán nincsenek német birodalmi katonák és a Noqat-folyó mögött nem építettek betonhidat. Danzignak nincs rejtgetni-valója, a külföldnek azonban meg kell értenie, hogy nem maradhat közömbös és intézkednie kell, amikor Lengyelország háborus fenyegetéseit látja. A legújabb párisi külügyi hivatali jelentés szerint azonban francia katonai körök sem látják a danzigi helyzetet különösebben agasztónak.

RÖVID TÁVIRATI HIREK (ANTIOCHIA.) Hatay állam parlamentje tegnap diszgyűlésen egyhangu-

lag elhatározta, illetve tudomásul vette az alexandrettei szandzsákság egyesülését Törökországgal.

(BERLIN.) A bolgár miniszterelnök több bolgár tisztviselő társaságában július 5-én érkezik a német fővárosba.

(LONDON.) A Reuter jelentése szerint tegnap angol tengerészek szállottak partra Fucseuban az angol alattvalók védelmére.

(PÁRIS.) A francia sajtó nagy meglepetéssel ír Halifax beszédéről.

(LONDON.) Greenwood munkáspárti képviselő kijelentette, hogy most sokat beszélnek háborus veszedelemtől, de ha ez az egyáltalában nem kívánt eset bekövetkezik, az angol munkásság az első sorokban teszi meg nemzeti kötelességét. Sohasem képzeltem, — mondotta. — hogy ilyen nyilatkozatot tegyek, de számunkra a szabadság mindennél drágább. Ha a háboru végzettség, vállalni vagyunk kénytelenek, de hiszünk abban, hogy ugy is a demokráciák fogják feltétlenül megnyerni a végső küzdelmet.

A bűncselekmények egész halmazával vádolják volt a volt szatmári fogházort

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék elé ma érdekes ügy került. A vádlott Lobontiu Ioan, a szatmári törvényszék volt főfoglára, akinek hírhedt bűnpere sokat foglalkoztatta a sajtót. Többek között vesztegetéssel, közokirathamisítással, foglyoskötés előmozdításával, minősített lopással, engedély nélküli fegyverviseléssel, hivatalos hatalommal való visszaéléssel és halálos fenyegetéssel vádolják. Az ügyész szigorú megbüntetését javasolta, annál is inkább, mert Lobontiu közben a volt főnökét is feljelentette, amikor üzelmel lelepleződtek. A védelem ezzel szemben azt igyekezett bizonyítani, hogy a Lobontiu ellen emelt vádak csak dr. Burcus Traiánnak, a szatmári ügyészségi fogház igazgatójának bosszujából keletkeztek volna. Lapzártakor a tárgyalás még folyik.

A rendőrség híreiből

Bursuc Vasile katonai altiszt előállította a rendőrségre Szabó Jánost, aki az egyik moziban a Királyhimmusz játsszásokor nem vette le a kalapját. — Kovács Gyula Reg. Ferdinand 34. sz. alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 3000 lej értékű holmit lopott tőle. — Oltean Péter szolgát előállították, mert ittas állapotban megtagadta a tőle járó fuvardíj kifizetését. — Tobias Stefan Petru Rares 5. szám alatti lakost azért állították elő, mert ma reggel ittas állapotban botrányt okozott és bántalmazta Nagy Mihály Garej 19. szám alatti lakó kocist. — Végül Sztupjár József Vlahuta 3. szám alatti lakos feljelentette Kalló Sándort, aki állítólag 5—6000 lej értékig meglopota. Az eljárás az összes ügyekben megindult.

— **A FŐORVOSI HIVATAL KÖZLEMÉNYE.** A főorvosi hivatal felkérte lapunkat annak közlésére, hogy a lombi nyaralótelepre küldendő gyermekek első csoportja vasárnap délelőtt 9 órakor indul utba a Kogălniceanu 4. sz. alatti főorvosi hivatal elől.

— **Angol diákcsoport utazott Romániába.** Londonból jelentik: Tegnap 30 diák indult utba Romániába, akiket a British Council küldött ki, hogy a bukaresti Angol-Román Társaság által Szinájában rendezendő angol tanfolyamon, mint előadók vegyenek részt.

— **Újabb 20 áldozata van a bulgáriai áradásoknak.** Szófiából jelentik, hogy tegnap a Rositza folyó mentén történt áradások alkalmával 20 ember holttestét vetette partra a víz. Még több áldozatra számítanak.

— **Román újságírók angliai látogatása.** Londonból jelentik: Az Angliában tartózkodó román újságírók tegnap a Times című lapvállalat őríási szerkesztőségi és kiadó üzemeit látogatták meg. Azután repülőgépen Durhanba mentek, ahol a híres birodalmi vegyiműveket tekintették meg.